БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 84 (17.077). • 12 апрель 1978 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

Суратда: мукофотларни топшириш пайти. В. Мусаэльян ва А. Пушкарев телефотоси (ТАСС).

КОСМИК ЭПОПЕЯ ҚАҲРАМОНЛАРИГА СССР МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 11 апрель куни Кремлда космосдаги 96 суткалик қаҳрамонона эпопея қатнашчиларига Совет Иттифоқининг юксак мукофотларини топширди.

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексидаги СССРнинг космонавт-учувчилари Ю. В. Романенко, Г. М. Гречко, В. А. Жонибеков, О. Г. Макаров, А. А. Губарев ва ЧССР граждани тадқиқотчи космонавт Владимир Ремек Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдуз» медаллари билан тақдирландилар.

Мукофотларни топшириш чоғида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Бугунги кун биз учун космосга бағишланган унутилмас кундир. Советлар мамлакати инсоннинг космосни ўзлаштиришдаги буюк босқичларидан бири қатнашчилари хизматларини нишонламоқда. 1977 йилнинг охири ва 1978 йилнинг январь-мартида салкам юз кун давомида қилинган ишни чинакам жасорат деса бўлади. Бу — илмий, техникавий, ташкилий, аммо аввало — соф инсоний жасоратдир.

Пухта равишда тайёрланган ҳамда зўр маҳорат, мардлик ва баҳодирлик билан амалга оширилган тадбирларнинг бутун бир системаси туфайли инсоният коинот сирларини билиб олишда ва бу сирларни одамларнинг иродаси ва ақл-заковатига бўйсундиришда янги салмоқли қадам қўйди. Бу қадам тарихга умрбод ёзилиб қолади. Бу ишни амалга оширганларнинг номлари ҳам абадий ёзиб қўйилади.

Космосдаги ана шу янги эпопеянинг қаҳрамонлари — совет кишиларимиз ва қардош социалистик Чехословакиянинг граждани эканлиги билан фахрланамиз.

Мен КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг топшириғини зўр мамнуният билан бажардим — космос қаҳрамонларига, совет космонавтлари — Юрий Романенко, Георгий Гречко, Владимир Жонибеков, Олег Макаров, Алексей Губарев ўртоқларга ва чехословакиялик космонавт ўртоқ Владимир Ремекка мукофотларни топширдим.

Илмий тадқиқот орбитал комплексининг бошқариладиган учиши давомида қилинган ишларнинг аҳамиятини сўз билан ифодалаш қийин. 96 кунлик учиш давомида Романенко ва Гречко ўртоқлар космосда учиш муҳлати соҳасидаги жаҳон рекордидан ўзиб кетдилар. Орбитада туташтирилган икки космик кема билан станциянинг учиши ҳам космонавтика тарихида ҳали содир бўлмаган эди.

Шунингдек Ернинг автомат элчиси — ёқилғи, материаллар, приборларнинг янги запаси ва ҳатто янги почта жойланган юк кемаси биринчи марта орбитал станцияга туташтирилди. Ҳамма иш биринчи бор қилинди, демак ҳамма иш алоҳида мураккаб, алоҳида масъулиятли бўлди.

Ҳамма иш аъло даражада бажарилди. Учиш ҳам, туташтиришлар ҳам, муҳим илмий-техникавий тадқиқотларнинг катта программасини бажариш ҳам аъло даражада бўлди.

Космонавтларнинг маҳорати ва мардлиги, учишни тайёрлаган ҳамда жамики мураккаб космик тадқиқот комплексининг пухта, нуқсонсиз ишлашини таъминлаган кишиларнинг фидокорона меҳнати ўз самараларини берди. КПСС XXV съездининг космик фазони тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш ва ундан фойдаланишни ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга оширишга янги катта ҳисса қўшилди.

Мана, муносиб мукофотлар ҳам топширилди.

«Салют-6» — «Союз» орбитал комплекси ичидаги узоқ муддатли учишни муваффақиятли амалга оширганликлари ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганликлари учун космос баҳодирлари юксак мукофотларга сазовор бўлдилар. Ўртоқ Юрий Викторович Романенкога Совет Иттифоқи Қаҳрамони ва «СССРнинг космонавт-учувчиси» унвонлари берилди, ўртоқ Георгий Михайлович Гречкога Ленин ордени ва иккинчи «Олтин Юлдуз» медали топширилди.

«Салют-6» — «Союз» комплексидаги учишни аъло даражада бажарганликлари ва экспериментларнинг катта программасини ўтказганликлари учун ўртоқ Владимир Александрович Жонибековга Совет Иттифоқи Қаҳрамони ва «СССРнинг космонавт-учувчиси» унвонлари берилди, ўртоқ Олег Григорьевич Макаровга Ленин ордени билан иккинчи «Олтин Юлдуз» медали топширилди.

Азиз ўртоқлар, сизларни ғоят катта ютуқлар билан астойдил табриклайман ва сизларга мамлакат ҳамда умуман инсоният учун жуда муҳим бўлган космосни бундан буён ҳам ўзлаштириш соҳасидаги ишда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Ўртоқлар! «Салют-6» — «Союз» комплексининг учиши инсон космосда ишлашининг принципиал янги босқичини ҳам бошлаб берди: биринчи бор халқаро космик экипаж парвоз қилди. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар олимларининг космик фазони ўрганиш ва ўзлаштириш соҳасидаги биргаликда олиб борган кўп йиллик иши ёнига энди шу фазода биргаликда учишлар ҳам қўшилди.

Бу — ишнинг бошланишигина эканлиги маълум. Бу иш давом эттирилади. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлиги планетамиз доирасидан коинот бўшлиқларига чиқди. Биз бу билан қувонамиз ва фахрланамиз.

Халқаро космик экипаж аъзоларининг жасорати юксак баҳоланди. «Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексидаги космик учиш муваффақиятли амалга оширилганлиги учун ўртоқ Алексей Александрович Губарев Ленин ордени ва иккинчи «Олтин Юлдуз» медали билан мукофотланди, ўртоқ Владимир Ремекка Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Космосни халқаро миқёсда ўзлаштиришнинг сиз, азиз кашшофларини юксак мукофотлар билан табриклайман. Сизлар бошлаб берган иш социализм мамлакатлари буюк ҳамдўстлиги шон-шуҳрати йўлида муносиб равишда ривожлантирилишига аминман.

Азиз Романенко, Гречко, Жонибеков, Макаров, Губарев ва Ремек ўртоқлар! Ватанимиз сизларни тақдирлаган олий мукофотлар — сизларнинг космик орбитадаги фидокорона меҳнатингизга берилган одилона баҳо, сизларнинг фан олдидаги, қардош халқларимиз олдидаги катта хизматларингиз эътироф этилганлигидир.

Биз шунга аминмизки, сизлар бундан буён ҳам ўз билимларингиз ва тажрибаларингизни ҳормай-толмай такомиллаштиравера сизлар. Ватаннинг ер юзида тинчлик ва тараққиёт йўлида космосни тадқиқ этиш ҳамда ундан фойдаланиш соҳасидаги топшириқларини бажаришга ҳамиша шай бўлиб турасизлар.

Азиз ўртоқлар сизларга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва машаққатли меҳнатингизда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

* * *

Ю. В. Романенко бундай деди: бизга билдирилган ишонч учун, шу қадар юксак мукофот учун ҳамда «Салют-6» — «Союз» космик илмий-тадқиқот комплексида учиш қатнашчиларининг фаолиятига берилган баҳо учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга самимий миннатдорчилик ва чуқур ташаккур изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Энг узоқ давом этган космик учиш муваффақиятли амалга оширилганлигининг боиси шуки, биз КПСС Марказий Комитетининг оталарча меҳрибонлигини, совет халқимизнинг ва азиз Леонид Ильич, шахсан Сизнинг мададкорлигингизни доимо сезиб турдик. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Салют-6» — «Союз» комплекси халқаро экипажига йўллаган самимий табрикномаси бизга илҳом берди ва мураккаб учишни тугаллаш учун кучимизга куч қўшди.

Истеъдодли олимлар, конструкторлар, инженерларнинг КПСС доно раҳбарлигидаги ишлари, ажойиб ишчиларнинг меҳнати туфайли мамлакатимизда ишлатишга қулай ва дунёда энг яхши пишиқ-пухта космик техника яратилди.

ЧССР граждани Владимир Ремек «Салют-6» станциясидаги экспедицияда қатнашганлиги билан қувонамиз. Бизнинг халқаро экипажимиз ва бошқа экипажлар программани муваффақиятли ва тўла-тўкис бажарганлиги Ю. А. Гагарин номидаги космонавтлар тайёрлаш марказида СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар учун кадрлар тайёрлаш системаси тўғрилиги ва илмий асосланганлигини исботлайди.

Биз, деди Ю. В. Романенко, биринчи бўлиб социализм байроғини кўтарган ва инсоннинг космосга чиқиш йўлини биринчи бўлиб очган Улуғ Ватанимиз учун бениҳоя ифтихор туйғуларига тўлиб-тошганмиз. Биз шонли Коммунистик партиянинг аъзолари ва СССР гражданлари эканлигимиз билан фахрланамиз. Ватаннинг олий мукофотларини қабул этар эканмиз: Совет Иттифоқига хизмат қиламан! — деб жавоб берамиз.

Владимир Ремек ўз сўзида бундай деди: менинг Ватаним — Чехословакия Социалистик Республикаси учун, шахсан мен учун ана шу халқаро космик учишда қатнашишнинг ўзи катта мукофот эди. Юксак мукофот учун, Коммунистик партия, КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати, азиз Леонид Ильич, шахсан Сиз менга кўрсатган ишонч учун зўр миннатдорчилик изҳор этаман.

Халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш учун кучим етган ҳамма ишларни қиламан, деб сизларни ишонтираман.

Владимир Ремек космосдаги биринчи халқаро учишдан эсдалик бўлсин, деб совет ва чехословак халқларининг қардошларча дўстлигини ифодаловчи ҳайкални Леонид Ильич Брежневга топширди.

Мукофотланган барча ўртоқлар ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик билдирдилар. Улар тинчлик ва тараққиёт йўлида бундан буён ҳам космосни тадқиқ этиш ва ундан фойдаланиш ишига ўзимизнинг ҳамма кучимиз, билимимиз ва тажрибамизни сарфлайверамиз, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳамкорлигини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга кўмаклашаверамиз, деб ишонтирдилар.

Мукофотларни топшириш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, Ю. А. Гагарин номидаги космонавтлар тайёрлаш марказининг бошлиғи, авиация генерал-лейтенанти Г. Т. Береговой ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ПЛАН ВА ЗАФАРЛАРНИНГ УЛУҒВОРЛИГИ

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ СЕССИЯСИ

РСФСР Олий Советининг депутатлари Россия Федерацияси Конституцияси (Асосий Қонуни)нинг лойиҳасини Кремлда иккинчи кун муҳокама қилмоқдалар. Уларнинг нутқлари социалистик демократиянинг буюк афзалликлари учун, совет Ватанининг коммунистик қурилиш барча соҳаларида эришган ажойиб муваффақиятлари учун ватанпарварларга хос ифтихор туйғулари билан суғорилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига қилган сафари, деб таъкидлашди депутатлар, КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида янги қудратли омил бўлди. Леонид Ильичнинг тавсиялари ва йўл-йўриқларини Россия Федерациясининг меҳнаткашлари, барча совет кишилари жанговар ҳаракат программаси, деб қабул қилмоқдалар.

Депутатлар шуни қайд этдиларки, РСФСР Конституциясининг лойиҳаси партиянинг социалистик давлатчиликни такомиллаштиришга қаратилган қарорлари амалда рўёбга чиқарилганлигининг мужассам ифодасидир.

Депутатлар қатъий ишонч билдириб айтдиларки, партия Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган Россия Федерациясининг барча меҳнаткашлари КПСС XXV съездининг қарорлари, ўнинчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилиши учун ҳамма зарур ишларни қилаверадилар, улуғ Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшаверадилар.

РСФСР Олий Советининг сессияси 12 апрелда ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС).

Мураббий—дўст ва ҳамкоринг

«Устоз», «Тарбиячи» сўзларини чуқур ҳурмат-эҳтиром билан тилга олмайдиган бирон киши топилмаса керак. Мураббийлар — «жомакор кийган педагоглар» ҳам шу кишилар қаторига киради. Булар ҳаётга қадам қўяётган ёш ўринбосарларга бой тажрибалари, маҳорати ва билимини, кучи ва вақтини аямай ўргатувчи, келажакка эстафета тутқазувчи кишилардир.

175 минг йигит-қизни оталиққа олган республика мураббийлари армиясининг вакиллари 11 апрель куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида ўзларининг биринчи слётларига йиғилдилар.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов слётни очди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Ўзбекистон Касаба союзлари республика советининг раиси Н. М. Маҳмудова партиянинг XXV съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида республикада оммавий мураббийлик ҳаракатини янада ривожлантириш тўғрисида доклад қилди.

Слёт қатнашчилари республика халқ хўжалигининг ҳамма мутахассисларига мурожаат қабул қилдилар.

Слёт ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев қатнашдилар.

Шу куни мураббийлар ва илғор ишчилар тармоқ министрликлари ва идораларининг раҳбарлари билан учрашдилар.

(ЎзТАГ).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

НУКУС, 11 апрель. (ЎзТАГ). Бу ерда Қорақалпоғистон ўқитувчиларининг съезди бўлиб ўтди. Съезд қатнашчилари КПСС XXV съезди тарихий қарорлари асосида умумий таълим мактабларининг таълим-тарбия ишларини янада такомиллаштириш соҳасидаги вазифаларини муҳокама этдилар.

Съездда Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов нутқ сўзлади.

СССР Олий Совети Президиумида

Чорвоқ гидроузели қурилишида эришилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиуми 1978 йил 11 апрелдаги фармонига биноан алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларни СССРнинг орден ва медаллари билан мукофотлади.

«Чарвакгэсстрой» қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи М. И. Мурашов Ленин ордени билан мукофотланди, «Узбекгидроэнергострой» тресты автотранспорт бирлашмасининг автомобиль ҳайдовчиси Н. С. Стальнов, «Узбекгидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси Х. А. Шоғазатов ва «Чарвакгэсстрой» қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Э. Йўлдошев Октябрь Революцияси ордени билан мукофотландилар.

17 киши Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан, 8 киши Халқлар Дўстлиги ордени билан, 32 киши «Ҳурмат Белгиси» ордени билан, 26 киши III даража Меҳнат Шуҳрати ордени билан, 30 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали билан ва 33 киши «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан тақдирланди.

Фармон «СССР Олий Советининг ведомостлари»да ва маҳаллий матбуотда эълон қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРНИ КУТМОҚДА

Шу йил 23 майдан 1 июнгача Тошкентда ўтадиган Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари V халқаро кинофестивалида иштирок этиш истагини ҳозирча эллик тўрт мамлакат билдирди. Фестиваль ташкилот комитетининг 11 апрелда бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида шу ҳақда маълум қилинди. Мажлисни ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева олиб борди.

Мажлисда уч қитъа кинематографчилари учрашувини ўтказиш программаси муҳокама этилди. Министрликлар ва идоралар, халқ депутатлари Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва Фарғона маҳаллий Советлари ижроия комитетлари раҳбарларининг бўлажак фестивалга тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

(ЎзТАГ).

ЧИГИТНИ ТЕЗ ВА СОЗ ЭКИНГ!

Республика областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида шу йил 11 апрелга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда чигит экилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	—	100,0
Сурхондарё	—	100,0
Жиззах	4,1	98,7
Қашқадарё	3,3	92,4
Наманган	8,2	90,6
Андижон	6,5	88,5
Сирдарё	4,3	83,1
Бухоро	8,4	82,6
Фарғона	6,4	56,6
Самарқанд	7,5	55,3
Хоразм	6,2	24,7
ҚҚАССР	2,0	7,7
Республика бўйича:	4,9	74,6

Республика колхоз ва совхозларида дон учун маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида шу йил 11 апрелга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — топшириқ (минг гектар ҳисобида); учинчи устун — экилган майдон; тўртинчи устун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

Сирдарё	13,0	12,8	98,5
Самарқанд	16,0	14,9	93,1
Тошкент	17,0	15,7	92,4
Қашқадарё	15,0	13,5	90,0
Бухоро	15,0	13,5	90,0
Сурхондарё	10,0	8,1	81,0
Фарғона	15,0	12,1	80,7
Наманган	13,0	10,3	79,2
Жиззах	16,0*	11,3	70,6
Андижон	15,0	10,4	69,3
Хоразм	11,0	5,3	48,2
ҚҚАССР	18,0	2,2	12,2
Республика бўйича	174,0*	130,0	74,7

* Маълумот аниқланган.

КУН ҚАҲРАМОНЛАРИ— ЎҚУВЧИЛАР

11 апрель куни Тошкентда умумий таълим мактабларини битириб чиқувчиларнинг шаҳар слёти «меҳнатим — республикамга» деган шиор остида ўтди. Мустақил ҳаёт бўсағасида касб танлаш билан боғлиқ масалаларни яна бир марта муҳокама қилмоқ учун минглаб ўқувчилар Санъат саройига йиғилдилар.

...Эрталаб соат 10. Каттакон зал бу ерга йиғилган йигит-қизларнинг башанг кийимларидан яшнаб кетган. Уларнинг катта ўртоқлари — муаллимлар, меҳнат ветеранлари, ёшларнинг мураббийлари ва ҳозир республиканинг саноат корхоналари ва қурилишларида ишлаётган кечаги ўқувчилар ҳам бу ерга келишди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев табрик нутқи сўзлади.

Слётда донгдор тўқувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева меҳнат ветеранлари номидан гапирди. У ўз касби ҳақида, кўп йиллардан бери ишлаб келаётган корхонаси, ишлайдиган ёшларнинг ўқиши учун ўзларида яратилган каттакатта имкониятлар тўғрисида болаларга қизиқарли ва мароқли қилиб гапириб берди.

ВЛКСМ XVIII съездининг делегатлари, Тошкентдаги бир қанча саноат корхоналарининг ишчилари ва раҳбарлари, муаллимлар ҳам слёт ишчирокчиларини табрикладилар.

Ишчилар синфи сафларини тўлдиришга аҳд қилган Сергели районидаги 3-мактабнинг 10-«Б» синфи ўқувчилари билан Чилонзор районидаги 200-мактаб 8-синф ўқувчилари слёт иштирокчиларининг диққат марказида бўлди. Улар тенгдошлари олдида сўзлаб, мамлакат бойликларини яратаётган ва кўпайтираётган, муҳим-муҳим халқ хўжалик объектларида зарбдор меҳнат қилаётганлар қаторида бўлишга қатъий аҳд қилганликларини айтдилар.

Слёт қатнашчилари республика мактабларининг ҳамма битирувчиларига мурожаат қабул қилдилар. Улар ёшларни ишчилар синфи сафига ўтишга, совет халқининг коммунизм қуришдек буюк мақсадини фидокорона меҳнатлари билан яқинлаштиришга даъват қилдилар.

(ЎзТАГ).

ТАРИХЧИЛАР МАСЛАҲАТЛАШИБ ОЛМОҚДАЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтида ишлаб турган партия тарихи ва партия қурилиши илмий тадқиқотларини мувофиқлаштирувчи кенгашнинг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти бўлимининг мудири, тарих фанлари доктори М. В. Искров ривожланган социализм Конституцияси асосида тарихчиларнинг вазифалари тўғрисида қилган доклади, шунингдек СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ижтимоий фанларни ўқитиш бошқармаси бўлимининг бошлиғи профессор Н. Г. Нефедов КПСС тарихи курсида СССР янги Конституциясини ўрганиш тўғрисида қилган доклади тингланди.

Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Э. Ю. Юсупов, тарих фанлари докторлари М. М. Мусаев, М. Х. Назаров, А. Ф. Водолазский республика олимлари ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш иштиёқида эканликлари тўғрисида, олимлар олиб бораётган тадқиқотлар ҳақида, уларнинг Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳасининг умумхалқ муҳокамасида қатнашувлари ҳақида гапирдилар. Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Т. Толипов қишлоқ меҳнаткашлари орасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар тажрибаси билан ўртоқлашди.

Мувофиқлаштирувчи кенгаш тарихчи олимларга мурожаат қилиб, коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини ҳал этишга куч-ғайрат сарфлашга даъват этди. Коммунистик қурилишда КПССнинг раҳбарлик роли, ривожланган социализм даврида идеология ишини ташкил этиш ва социал муносабатларни такомиллаштириш каби проблемалар хусусидаги тадқиқотларни кучайтириш зарур, деб топилди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

ПАРТИЯ АКТИВИ —ТАЯНЧИМИЗ

Партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми қарорларидан, Ленин типидаги атоқли арбоб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин нутқларидан, СССР янги Конституциясининг қабул этилишидан руҳланган Бағдод райони меҳнаткашлари ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини яхшилаш учун мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқдалар. Юбилей йилида давлатга 38 минг тоннадан зиёд пахта етказиб берилди. План 103,3 процент бажарилди. Машина терими плани 110 процентга адо этилди. Саноат, қурилиш, алоқа ва транспорт бўйича белгиланган планлар ҳам ошириб бажарилди. Савдо, медицина хизмати кўрсатиш ва маданий-оқартув муассасаларининг иши ҳам бир мунча яхшиланди.

Қўлга киритилган ютуқлар район экономикасини мустаҳкамламоқда. Агар тўққизинчи беш йилликда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини реализация қилишдан йилига ўртача 23 миллион сўм даромад келган бўлса, юбилей йилида даромад 30 миллион сўмни ташкил этди.

Район партия комитетининг номенклатурасида 300 дан ортиқ раҳбар кадр бор. Уларнинг сифат составини йилма-йил яхшиланиб боряпти. Агар 1971 йилда бу категориядаги ходимлар орасида олий ва ўрта маълумотли коммунистлар 45 процентни ташкил этган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 95 процентга кўтарилди. Улар орасида сайлаб қўйилган партия активи муҳим ўрин тутади. Район партия комитети, унинг бюроси ўз иш фаолиятида уларга бевосита таянмоқда. Улар эса ўз навбатида район партия комитетининг актив ёрдамчилари бўлиб қолмоқдалар, келажакда у ёки бу лавозимларга кўтариш учун резерв кадрлар манбаи бўлиб хизмат қиляптилар.

Булардан ташқари 340 коммунист район партия ташкилотининг, 26 коммунист область партия ташкилотининг ўтган конференциясига, 5 коммунист Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездига делегат бўлиб сайланганлар. Бир неча коммунистлар комсомол, касаба союз ташкилотларининг ижро органларига, бир қатор коммунистлар эса маҳаллий ва республика Олий Советларига депутат қилиб сайланганлар. Улар билан ишлаш район партия комитетининг биринчи навбатдаги ва доимий вазифасидир.

Район партия комитети партия активига таянган ҳолда юқори партия органларининг ва ўзининг барча қарорларини партия оммасига етказяпти. Партия ҳаётида уларнинг роли муҳимлигини ҳисобга олган ҳолда райком бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг сифат составини яхшилашга доимий эътиборни қаратмоқда. Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида бу соҳага жиддий қаралганлиги натижасида мавжуд 85 бошланғич партия ташкилотининг барча секретарлари вазифаларига олий ва ўрта маълумотли коммунистлар сайландилар. Эндиликда уларнинг 20 процентдан ортиқроғини мутахассислар ва 30 процентдан ортиғини аёллар ташкил этади.

Райком ва еттита партия комитети қошида партиявий-ташкилий ишлар бўйича методик Советлар тузилган. Уларнинг ишида партия қурилишининг назария ва практикасини яхши биладиган тажрибали коммунистлар фаол иштирок этадилар. Методик кабинетлар активларни партия қурилишига доир билимлар, партиявий-ташкилий иш тажрибаси билан қуроллантиради.

Райком, унинг бюроси, бўлимлар ва аппарат ходимлари бошланғич партия ташкилотлари секретарларига асосан жойларда амалий ёрдам беришга ҳаракат қиляптилар. Улар ташкилотларда бўлишиб, мураккаб масалаларни ҳал этишга, фойдали ишларни қўллаб-қувватлаш ва ташаббусларни ривожлантиришга кўмаклашадилар.

Бошланғич ташкилотлар фаолиятини комплекс ўрганишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Ўсимликларни ҳимоя қилиш Ўрта Осиё илмий-текшириш институтига қарашли Қўқон таянч пункти илмий коллективини КПСС XXV съезди қарорлари асосида илмий-тадқиқот ишлари самарадорлигини ошириш учун йўналтиришда бошланғич партия ташкилотининг олиб бораётган иши ҳақидаги масалани 15 кишилик комиссия чуқур ўрганди. Текшириш якуни бўйича тўпланган бой материал райком бюросида батафсил муҳокама этилди.

Бошланғич партия ташкилоти ва илмий коллектив фаолиятидаги камчиликлар, нуқсонлар очиб ташланди. Чунончи, илмий муассасанинг олимлари, илмий ходимлари ўзларининг илмий-тадқиқот ишларини олиб боришда бевосита ишлаб чиқариш билан яқин алоқа тутмайдилар, хўжаликларга кам чиқадилар, ўзлари кашф қилган янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий этишда жонкуярлик кўрсатмайдилар.

Райком бюросида бошланғич партия ташкилотининг ҳамма бюро аъзолари иштирок этдилар. Камчиликларни эътироф этиш билан бирга уларнинг кўпчилиги ишни яхшилаш юзасидан фикр ва мулоҳазалар билдирдилар. Жумладан, илмий коллектив ходимлари ўзларига райондаги қолоқ хўжалик ҳисобланган «Қизил Ўзбекистон» колхозини бириктириб беришни, уни илғорлар қаторига ўтказиш учун оталиқ қилажакларини билдирдилар. Райком бюроси бу яхши ташаббусни маъқуллади, албатта.

Коммунист олимлар ишлаб чиқариш билан мустаҳкам алоқа боғладилар. Колхозда тез-тез бўлиб, фан эришган ютуқларни ишлаб чиқаришга жорий этишда, меҳнатдаги илғор тажрибаларни оммалаштиришда колхозчиларга яқиндан ёрдам бердилар. Лекциялар ўқидилар. Суҳбатлар ўтказдилар. Учрашувлар ташкил этдилар. Пахтанинг зараркунанда ва ҳашаротларига қарши заҳарли химикатларсиз кураш олиб бориш мақсадида колхозда махсус биологик лаборатория ташкил этилди.

Фан билан ишлаб чиқариш ўртасида алоқа мустаҳкамланганлиги, илмий-техника тараққиёти ютуқлари жорий этилганлиги ўзининг яхши самарасини кўрсатди. Қолоқ ҳисобланган «Қизил Ўзбекистон» колхози юбилей йилида пахтадан ўртача 31 центнердан ҳосил кўтариб, халқ хўжалик планини ошириб адо этди.

Ишга мана шундай комплекс ёндашиш, ҳеч сўзсиз сайлаб қўйилган активни тўғри тарбиялашга ёрдам беряпти. Колхоз партия комитетининг секретари Зокир Йўлдошев, правление раиси, райком аъзоси Абдуқаҳҳор Мамадалиев ва колхоз мутахассислари ҳам ўз навбатида олимларга тез-тез мурожаат қиладиган бўлиб қолдилар. Райком бюросининг қарори яна бошқа ижобий натижаларни берди. Аввало, илмий ходимлар тадқиқот ишлари билан жиддий шуғулланадиган бўлиб қолдилар.

Райком илмий ходимлар коллективи ва бошланғич партия ташкилотининг бу яхши ташаббусини барча бошланғич партия ташкилотлари секретарларига доимо тарғибот этиб борди. Бундай усул ҳам ўзининг ижобий натижаларини берди: сайлаб қўйилган партия активининг аксарияти махсус чақирувсиз, ўз ташаббуслари билан райкомга келадиган, маслаҳат сўрайдиган, фойдали фикр ва мулоҳазалар айтадиган бўлиб қолдилар.

Бироқ, биз партия активи билан ишлашга танқидий ёндашсак, бу соҳадаги айрим ишларимизни КПСС XXV съезди талаблари даражасига тўла кўтаролмаганлигимизни ҳам кўрамиз. Масалан, айрим активларга беш-олтита жамоат топшириғи юкланиб, улар кўпчилик органларга аъзо қилиб сайлаб қўйилган. Табиийки, улар бундай кўп топшириқларни бажаришга улгуролмайди, албатта. Партия комитетлари ва партия бюроларининг аъзолари, партия группаларининг ташкилотчилари билан ҳали жиддий шуғулланаётганимиз йўқ. Бу соҳадаги камчиликларни тугатиш тадбирларини белгилаб қўйдик.

Кўп сонли партия активи билан ишлашни яхшилаб, бу муҳим ишга комплекс ёндашиш методи ва усулларини такомиллаштиравермиз. Бу ишни райкомнинг кўп қиррали сиёсий-ташкилотчилик фаолияти билан таркибий қўшиб олиб боришга эришамиз. Бу оммани хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишнинг муҳим омилидир.

М. ИСЛОМОВ,
Бағдод район партия комитетининг иккинчи секретари.

ЎЗБЕКИСТОН ССРнинг ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯСИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

ДИЛ СЎЗЛАРИ

Пискент районидаги Охунбобоев номли колхозда бўлганимизда колхозчиларнинг Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳаси ҳақидаги самимий сўзларини эшитдик. Улар аввало совет кишиларининг фаровонлигини ошириш, тинч, осойишта меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитни яратиб бериш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилаётган Коммунистик партияга миннатдорчилик билдирмоқдалар.

Йўлдош Икромов — колхозда оддий сувчи бўлиб ишлайди. Улуғ Ватан уруши иштирокчиси.

— Оиламиз амалдаги Конституцияда гарантияланган барча ҳуқуқлардан фойдаланмоқда, — дейди Й. Икромов. — Менинг ўзим оддий колхозчи бўлсам-да, фарзандларим билимли, ўқимишли. Улар ўзлари ёқтирган касб эгаси бўлиши учун ўқишди. Энди эса эл-халқ манфаати йўлида севган касблари бўйича меҳнат қилаётирлар.

Мен буюк ҳуқуқларимизни ўзида ифода этган Конституция лойиҳасини маъқуллаш билан бирга 18-модданинг охирига **ўсимликларни касаллик ва зараркунандалардан биологик методлар билан ҳимоя қилиш** тўғрисидаги фикр киритилишини мақсадга мувофиқ деб ўйлайман.

Турон Асраев — 14-бригаданинг звено бошлиғи. У бошлиқ коллектив ўтган йили колхозда энг юқори кўрсаткичга эришди. Ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта йиғиштириб олинди.

— Колхозимизда жуда катта ўзгаришлар юз бермоқда, — деди Т. Асраев, — қишлоқларимиз обод ва кўркам бўлиб бораётир. Колхозимиздаги хонадонларнинг ярмидан кўпи газлаштирилган. 200 дан ортиқ оиланинг енгил автомашинаси бор. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинати, чойхона, клуб меҳнаткашлар хизматида. 100 номерли телефон узоғимизни яқин қиляпти.

Колхоз давлатга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотишни йилдан-йилга кўпайтириб бормоқда. Бунга асосий бойлик — ердан самарали фойдаланаётганлигимиз туфайли эришяпмиз. Янги Конституция лойиҳасининг 12-моддасида «Колхозлар, шунингдек ердан фойдаланувчиларнинг ҳаммаси ердан самарали фойдаланишлари, уни эҳтиёт қилишлари, унинг унумдорлигини оширишлари керак» деган жумлани таҳрир қилиб «ҳаммаси» сўзидан сўнг «**деҳқончилик маданиятини оширишлари**» деган сўзлар киритилишини маъқул деб ўйлайман.

Ж. ОТАҚУЛОВ,
Тошкент Олий партия мактабининг тингловчиси.

СОЦИАЛИСТИК УМУМХАЛҚ ДАВЛАТИ

Социалистик умумхалқ давлати — ривожланган социализм жамиятининг объектив зарурий, табиий тарихий заруриятидир. У социалистик типдаги давлатнинг юқори босқичи сифатида, социалистик демократия ривожланиши асосида коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқаришга секин-аста ўсиб борувчи давлат. Унинг моҳияти бутун халқ иродаси ва манфаатларини ифода этиб, ривожланган социализм имтиёзларига таяниб, коммунистик жамият қуришда фаол иш олиб боришдан иборатдир. Социалистик умумхалқ давлати пролетариат диктатураси диалектик тараққиётининг натижасидир. Шунинг учун ҳам унинг мавжудлик ва ривожланиш қонуниятларида замон талабларига самарали хизмат қиладиган принциплар тўла сақланиб қолган.

К. Маркс «Гота программасини танқид» асарида ўтган асрнинг 70-йилларида немис социал-демократлари илгари сурган «Эркин халқ давлати» ҳақидаги ғояни танқид қилиб, буржуа жамияти шароитида, буржуа демократияси асосида, бундай уйдирма оппортунизмнинг ўзгинасидир, деган эди. К. Маркс бу асарида капитализмдан социализмга революцион ўтиш даврининг мазмуни пролетариат диктатураси бўлади, деб кўрсатган эди. В. И. Ленин пролетариат диктатураси тўғрисидаги ана шу Маркс таълимотини янги тарихий шароитда ривожлантирди ҳамда пролетариат диктатураси буржуазияни тугатиш учунгина эмас, социалистик жамиятни барпо этиш ва мустаҳкамлаш учун ҳам зарур, деб таълим берди.

СССРда социализм қуриш ва уни ривожлантириш тажрибасининг умумлаштирилиши КПССга марксча-ленинча социалистик давлат назариясини янада ривожлантириш ва уни янги босқичга кўтариш имкониятини беради. Бу эса СССРнинг янги Конституциясида **«Совет давлати пролетариат диктатураси вазифаларини бажариб бўлгач, умумхалқ давлатига айланди»**, деб қайд қилиш заруриятини туғдирди.

Социалистик умумхалқ давлати жаҳон тарихида биринчи бўлиб бизнинг мамлакатимизда юзага келди. Социалистик умумхалқ давлати пролетар диктатураси ривожланишидаги юқори босқич бўлганлиги туфайли уни пролетар диктатурасига қарама-қарши қўйиш хатодир. Ривожланган социализм жамиятга мос бўлган давлатчилик ишчилар синфининг жамият ҳаётидаги раҳбарлик мавқеини заифлаштирмайди.

Социалистик умумхалқ давлатининг асосий хусусияти шундан иборатки, у қандайдир бирор синфни бостириб туриш қуроли ҳисобланмайди. Ривожланган социализмда эксплуататор синфлар бўлмаганлиги туфайли, у бутун меҳнаткашларнинг туб манфаатларини ифода этади. Шунинг учун ҳам СССР Конституциясининг 1-моддасида **«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мамлакат ишчилар синфининг, деҳқонлари ва зиёлиларининг, барча миллатлари ва элатларининг иродаси ва манфаатларини ифодаловчи социалистик умумхалқ давлатидир»** деб қайд қилинган.

Социалистик умумхалқ давлати барча меҳнаткашларнинг мададига, уларнинг онгли уюшқоқлигига таяниб, жамият қонунларини, нормаларини ва принципларини бузаётган шахсларга нисбатан мажбур қилувчи зарур чораларни ҳам қўллайди. Социалистик умумхалқ давлати учун мажбур этиш мақсад эмас, зарурий чорадир. Жамият ривожлана борган сари, гражданларнинг коммунистик онги ўса борган сари уларни тарбиялаш, ишонтириш тадбирлари катта аҳамият касб эта боради.

Социалистик ва буржуа давлатлари ўз ривожланишларида социал базаларининг кенгайиш ва торайишларига қараб ҳам тубдан фарқ қиладилар. Масалан, агар буржуа давлатининг ривожланишини жараёнида унинг ижтимоий асослари тобора торайиб, монополистик капитализм давлатига айланиб борса, социалистик давлат ривожланишида ишчилар синфи манфаати ва иродаси умумхалқ манфаатига айланиб боргани туфайли унинг ижтимоий базаси ҳам кенгайиб боради.

СССРнинг янги Конституциясида бўлгани каби Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳасида ҳам **«бутун ҳокимият халқникидир»** — дейилган. Социалистик умумхалқ давлати ҳокимиятининг сиёсий негизини халқ депутатлари Советлари ташкил этди. Бунинг маъноси шуки, ҳокимият **биринчидан**, халқ депутатлари Советлари орқали амалга оширилади. **Иккинчидан**, давлатнинг бошқа органлари халқ депутатлари Советлари назорати остида ишлайди ва уларга ҳисоб беради. **Учинчидан**, давлат ҳокимиятининг барча органлари пастдан юқоригача сайлаб қўйилади, халқ олдида ҳисоб бериб туради, юқори органларнинг қарорлари қуйи органлар учун мажбурийдир. Демократик централизм ягона раҳбарликни жойлардаги ташаббускорлик ва ижодий активлик билан, ҳар бир давлат органи ва мансабдор шахснинг топширилган иш учун масъул эканлиги билан уйғунлаштиради. **Тўртинчидан**, умумхалқ социалистик давлати, унинг барча органлари социалистик қонунчилик асосида иш олиб боради, ҳуқуқтартиботни, жамият манфаатларини, гражданларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилишни таъминлайди. Давлат ва жамоат ташкилотлари, мансабдор шахслар совет қонунларига риоя қилишга мажбурдирлар. **Бешинчидан**, давлат ҳаётининг энг муҳим масалалари умумхалқ муҳокамасига қўйилади ва унинг ўртасида овозга қўйилади. **Олтинчидан**, барча партия ташкилотлари Конституция доирасида иш олиб боради.

Социалистик умумхалқ давлати жамиятни бирлаштириб, давлат ривожланишининг шундай босқичини ифода этадики, бу босқичда жамият ва давлатни бошқаришга жамиятнинг ҳамма аъзолари жалб қилиш вазифаси қўйилади. Бинобарин, социалистик демократияни янада авж олдириш умумхалқ социалистик давлатининг асосий белгиларидан биридир.

Социалистик умумхалқ давлати Конституциясида социалистик демократияни ривожлантиришнинг қуйидаги асосий йўналишлари белгиланган. Булар давлат ва жамият ишларини бошқаришда гражданларни тобора кенгроқ қатнаштириш, давлат аппаратини такомиллаштириш, жамоат ташкилотларининг активлигини ошириш, халқ контролини кучайтириш, давлат ва жамоат ҳаётининг ҳуқуқий асосини мустаҳкамлаш, қилинаётган ишлардан халқни кенгроқ хабардор қилиб туриш, жамоатчилик фикрини доимо ҳисобга олиб боришдан иборатдир.

Социалистик умумхалқ давлатининг иқтисодий негизи ишлаб чиқариш воситаларининг умумхалқ ва колхоз-кооператив мулк формасидаги социалистик мулкчиликдир. Ўзбекистон ССР ягона иқтисодий системага асосланади. **«Давлат социалистик мулкни қўриқлайди ва уни кўпайтириш учун шароит яратиб беради»**, — дейилади Ўзбекистон ССР Конституциясининг лойиҳасида. Унинг экономикаси мамлакат доирасидаги ижтимоий ишлаб чиқаришнинг, тақсимот ва айирбошлашнинг барча бўғинларини ўз ичига олган яхлит халқ хўжалик комплексидир.

Социалистик умумхалқ давлатининг социал негизи ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларнинг бузилмас дўстлигидир. Социалистик умумхалқ давлати жамият социал бир хиллигини кучайтиришга — синфий тафовутларни, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги, муҳим тафовутларни тугатишга кўмаклашади. Республикамиз аҳолисининг учдан икки қисмини ҳозирги вақтда ишчилар синфи ташкил этади. Уларнинг деярли ярми ўрта ва олий маълумотли, техникани пухта эгаллаган, сиёсий етук кишилардир. Ўзбекистон деҳқонлари ҳам таниб бўлмас даражада ўзгарди. Унинг онги, руҳияти социалистик асосда шаклланди. Ишчилар синфига хос бўлган фазилатлар ҳозирги деҳқонларнинг ҳам характерли фазилати бўлиб қолди. Республикамиз зиёлилари билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Социалистик умумхалқ давлатининг олий мақсади — синфсиз коммунистик жамият қуришдан иборат бўлиб, у аста-секин коммунистик ўз-ўзини бошқаришга ривожланиб боради. Социалистик умумхалқ давлатининг бош вазифалари: коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиб, социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш ва уларни коммунистик муносабатларга айлантириш, коммунистик жамият кишисини тарбиялаб етиштириш, меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини ошириш, мамлакат хавфсизлигини таъминлаш, тинчликни мустаҳкамлашга ва халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдамлашишдир.

Социалистик ҳамдўстлик давлатлари мавжудлиги шароитида, пролетариат диктатураси миллий кучдан интернационал кучга айланади. Бунинг маъноси шундаки, **биринчидан**, пролетариат диктатурасининг моҳияти, унинг зарурий принциплари барча социалистик давлатларда амал қилмоқда.

Иккинчидан, пролетариат диктатураси ўзининг муайян функциялари билан халқаро майдонда амал қилаётган социал тараққиёт кучи бўлиб чиқмоқда. **Учинчидан**, совет ишчилар синфи диктатураси давлатининг социалистик умумхалқ давлатига ўсиб чиқиши совет давлати жаҳон пролетариат диктатураси системасига кирмаса ҳам бўлаверади, деган гап эмас. **Тўртинчидан**, юқорида айтилганидек, пролетариат диктатураси системасига кирган давлатлар ўз мамлакатлари ичида тарихий вазифаларини бажариб бўлиб, совет ишчилар синфи диктатураси сингари социализмнинг айрим мамлакатлари доирасида умумхалқ давлатига ўсиб чиқадилар. Ягона жаҳон пролетариат диктатураси социализм жаҳон миқёсида ғалаба қозонган тақдирдагина, яъни капитализмдан социализмга ўтиш даври узил-кесил жаҳонда ҳал бўлгандагина амал қилмайди.

Социалистик умумхалқ давлати жаҳондаги барча халқлар ва мамлакатларни тўғридан-тўғри коммунистик жамият қуриш даврининг қонунияти сифатида мавжуд бўлади. Лекин социалистик умумхалқ давлатларида ишчилар синфининг раҳбарлик ролига зарурият сақланиб қолади. Бунинг сабаби қуйидагилардир:

биринчидан, ишлаб чиқариш воситаларининг давлат (умумхалқ) мулки иқтисодий жиҳатдан етакчи роль ўйнашлиги билан белгиланади; **иккинчидан**, меҳнаткашларнинг барча қатламларига нисбатан ишчилар синфининг коммунистик уюшқоқлиги ва онглилиги анча юксак эканлиги билан белгиланади; **учинчидан**, ишчилар синфининг раҳбарлик роли унинг пролетар диктатураси учун курашда тўпланган юксак маънавий-сиёсий обрўсига таянади; **тўртинчидан**, ишчилар синфининг коммунизм қурувчилари ҳаётидаги етакчилик роли ҳукмрон идеология — марксизм-ленинизм бўлиши ва унинг раҳбар коммунистик партиялари билан белгиланади.

Социалистик умумхалқ давлати пролетариат давлатидаги яшовчи, яратувчи элементларни ўзида қандай сақлаб ривожланаётган бўлса, коммунистик ўз ўзини бошқарув системаси ҳам ўзида социалистик умумхалқ давлатининг коммунистик ижтимоий ҳаётини ташкил қилиш, бошқариш ва ривожлантиришга хизмат қиладиган элементларни сиёсий «қобиқсиз» сақлаб қолади.

Шунинг учун ҳам ўртоқ Л. И. Брежнев **«Социалистик демократия ривожланиб борган сари бизнинг давлатимиз ўсиб, аста-секин коммунистик ўз-ўзини бошқаришга айлана боради»** деб уқтирди.

Октябрь Ватанининг юксак инсонпарварлик мақсадлари СССРдаги барча миллатлар ва элатларини мустаҳкам дўстлик иплари билан боғлади. Уларни, жумладан, ўзбек халқини янги ҳаётнинг олдинги марраларига олиб чиқди. Эндиликда улар коммунизм қурилишида, бутун дунё меҳнаткашларининг озодлик, тараққиёт, ер юзида мустаҳкам тинчлик учун интернационал курашида олға томон дадил қадамлар билан бормоқдалар. Ўзбекистон ССР янги Конституцияси лойиҳаси бунинг ёрқин далилидир.

Ҳ. ПЎЛАТОВ,
фалсафа фанлари доктори, профессор.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик, самарали илмий-педагогик фаолияти, халқ маорифи учун юқори малакали кадрлар тайёрлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг кафедра мудири Зуҳриддин Расулович **Нуриддиновни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

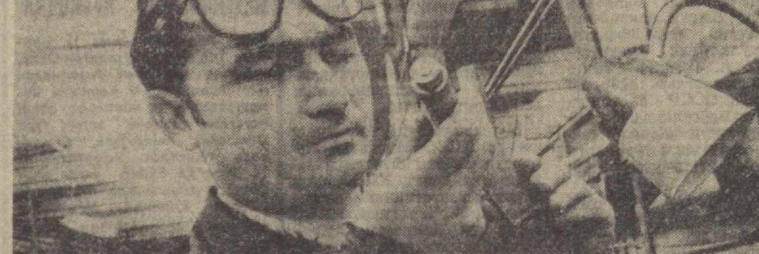

Коммунист Алексей Грудин — Тошкентдаги «Электроаппарат» заводининг илғор ишчиларидан бири. Беш йиллик шахсий планини тўрт йилда бажаришга сўз берган бу ишчи кундалик топшириқларини ортиғи билан бажармоқда. Нуқул юқори сифатли маҳсулот тайёрлаётгани учун унга шахсий тамға босиш ҳуқуқи берилган.

Суратда: мусобақа ғолиби А. Грудин.

Н. Глауберзон фотоси.

ЗВЕЗДНИЙ ШАҲАРЧАСИНИНГ ОЛАМ-ОЛАМ ГУЛЛАРИ

Мисли кўрилмаган космик экспедициянинг икки экипажи — Юрий Романенко билан Георгий Гречко, Алексей Губарев билан Владимир Ремек космик орбиталардаги машаққатли ишларидан сўнг 10 апрель куни Бойқўнғир космодромидан Звёздний шаҳарчасига келдилар. Космонавтларнинг Бойқўнғирда ўтказган медицина текширувлари, шуғулланган дастлабки иш ҳисоботлари битди. Бугун уларни қавм-қариндошлари, ёру биродарлари, учиш раҳбарлари, таниқли совет олимлари, инженерлари ва албатта орбитада «Таймирлар»ни кўриб қайтган биринчи экипаж — Владимир Жонибеков билан Олег Макаров кутиб олмоқдалар.

Совет Иттифоқи ва Чехословакия байроқларини шамол ҳилпиратмоқда. Кутиб олувчиларнинг қўлларида олам-олам қизил гуллар. Самолёт ҳали аэровокзалга бурилиб келмасидан олдин совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари авиация генерал-лейтенанти В. А. Шаталов билан суҳбатлашамиз.

1977—1978 йилларда «Салют-6» орбитал станцияси билан киши бошқарадиган учта кемада ўтказилган космик экспедиция жаҳон космонавтикасига бир қанча ёрқин натижалар берди, дейди у. Станциянинг янги системаларини синаб кўриш, космосда орбитал лаборатория ёнилғиси камоматини илк бор тўлдириш, экипажлар бетўхтов алмаштирилишини машқ қилиш каби ютуқларда очиқдан-очиқ «Ернинг кўзлаган мақсадлари» яққол кўриниб турибди. Бошқача қилиб айтганимизда космонавтика илм-фан ва халқ хўжалигининг турли соҳалари учун тобора кўпроқ натижа берадиган даражада меҳнат қилмоғи учун космик аппаратлар пухта, иш олиб бориш учун қулай бўлмоғи, ғоят аниқ автоматика системалари билан таъминланмоғи керак.

В. А. Шаталов экспедиция асосий экипажининг аъзолари Юрий Романенко билан Георгий Гречконинг шу катта ишга қўшган шахсий ҳиссаларига юксак баҳо берди.

Йиғилиш аҳли Чехословакиянинг биринчи космонавти, учишларга тайёргарликдан ўтаётган космонавтлар интернационал отрядининг тўнғичи Владимир Ремек нутқини самимий табрикладилар. Бугун Звездний шаҳарчасига янги кишилар келиб қўшилди. Шу отряд тингловчиларининг иккинчи оқими — Болгария, Венгрия, Куба, Монголия, Румыния гражданлари машғулотларни бошлаб юборди. Уларнинг ҳаммаси социалистик мамлакатларнинг «Интеркосмос» программаси бўйича биргалашиб ўтказиладиган кўп ёқлама тадқиқотларида актив қатнашадилар.

Анъанага кўра, экипаж аъзоларига Звездний шаҳарчасининг медаллари, старт калитлари топширилади.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилади.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС мухбири.

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

Маълумки, Ўзбекистон ССР Конституцияси СССР Конституциясига тўла мос бўлиши ва шу билан бирга унда республиканинг ўзига хос хусусиятлари ҳисобга олиниши керак. Шуни ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳасининг кириш қисмидаги биринчи абзацни қуйидаги жумла билан тўлдиришни таклиф қиламиз: **«Ўзбекистон ССРнинг ихтиёрий равишда ССР Иттифоқига кирганлиги, совет халқларининг ва аввало рус халқининг қардошларча ёрдами туфайли Ўзбекистон халқи тарихан қисқа давр ичида капиталистик тараққиёт даврини четлаб, феодализмдан социализмга ўтди, сўнгра эса ягона совет оиласида ривожланган социалистик жамият қурилди».**

СССР Конституцияси ва Ўзбекистон ССР Конституциясига мувофиқ, Қорақалпоғистон АССР ўз Конституциясини Ўзбекистон ССР Олий Совети тасдиғига тақдим этмай, мустақил равишда қабул қилади. Бинобарин, Қорақалпоғистон АССР ўзининг маъмурий-территориал тузилишини ҳам мустақил ҳал этади. **Лекин лойиҳанинг 113-моддасидаги 8-банд бу принципга мос келмайди.** Бу бандга мувофиқ Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Қорақалпоғистон АССРнинг районларга бўлинишини тасдиқлайди. Бизнингча, лойиҳадан шу қоидани чиқариб ташлаш керак. Шуни ҳам айтиш кераки, РСФСР Конституцияси лойиҳасида ҳам бундай ҳуқуқ кўзда тутилмаган.

Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳасининг **147-моддасини 141-моддага мослаштириш керак. Бунинг учун 147-модданинг охирига «бу актлар қонунга тўғри келмаган тақдирда» деган сўзларни қўшиш лозим.** Ҳозирги ҳолда эса Советларнинг ижроия комитетлари қуйи ижроия комитетларга раҳбарликда халқ депутатлари Советларига нисбатан кўпроқ ҳуқуқларга эгадек бўлиб қолган.

З. ИСЛОМОВ,
ТошДУ ўқитувчиси, юридик фанлар кандидати.

* * *

Лойиҳанинг 28-моддасида Ўзбекистон ССРда урушни пропаганда қилиш ман этилиши ёзиб қўйилган. Мен худди шу моддага **«Ўзбекистон ССРда урушни пропаганда қилувчилар ва халқ ичида ваҳима туғдирувчи шахслар қонун билан жазоланади»** деб ёзиб қўйилишини таклиф этаман.

А. ЖАҲПАРОВ,
Улуғ Ватан уруши инвалиди.

* * *

Асосий Қонун лойиҳасининг 47-моддасини **«Танқид, таклиф, ариза ва асосли шикоят учун қасддан турли йўллар билан таъсир ўтказувчи ва таъқиб этувчи шахслар жавобгарликка тортилади»** деб тўлдириб ёзиш тўғрисидаги таклифни жуда тўғри деб ҳисоблайман.

А. ИМОМОВ,
«Арнасой тонги» газетаси ходими.

* * *

Конституция лойиҳасида совет кишиларининг илм олиш ҳуқуқлари ва бу ҳуқуқни гарантияловчи чоралар тўла баён қилинган. Мен шу моддага **«илм олиш учун яратиб берилган шароит ва имкониятлардан унумли фойдаланиш гражданларнинг шарафли бурчидир»** деб ёзиб қўйишни таклиф этаман.

З. РАЗЗОҚОВА,
Навоий районидаги Карл Маркс номли мактаб 10-синф ўқувчиси.

* * *

Ўзбекистон ССР Конституцияси лойиҳасининг 39-моддасини **«Бу ҳуқуқ давлат тадбирлари системаси билан таъминланади» деган сўзлар билан тўлдиришни** мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайман.

Н. ХЎЖАЕВ,
Самарқанд область ижроия комитети бўлим мудири.

Дала ишлари кундалиги

ЧИГИТ ЭКИШНИ КУЧАЙТИРИНГ

Март ойида ер етилмаслиги ва ҳаво салқин келиши оқибатида республикамизнинг кўпчилик областларида чигит экиш 1977 йилдагига нисбатан 5-7 кун кеч бошланди. Экиш техникаси, уруғлик чигит, ўғитлар ва гербицидлар ўз вақтида тахт қилиб қўйилганлиги туфайли бу муҳим иш тездаёқ кучайтириб юборилди.

10 апрелга қадар 1 миллион 270 минг 500 гектар майдонга ёки пландагига нисбатан деярли 70 процент майдонга чигит экилди. Республикамизда апрель ойининг биринчи ўн кунлигида ҳеч қачон бунчалик катта майдонга барака уруғи қадалмаган эди.

Тошкент области хўжаликларининг чигит экишни уюшқоқлик билан ўтказишдаги ишлари ибрат намунасидир. Улар чигит экишга ер етилиши билан киришдилар ва бу ишни 50 иш соати ичида республикада биринчи бўлиб, 5 апрелда тугалладилар.

Сурхондарё областининг хўжаликлари чигит экишни 7 апрелда тугалладилар. Областда пахта майдони 3 минг гектар кенгайтирилиб, 147 минг гектарга етказилди, шундан 64 минг гектарига ингичка толали пахта чигити экилди. Пахтасининг толаси технологик жиҳатдан юқори бўлган «138-Ф», «С-6037» навли пахта чигити анча катта майдонни эгаллади. Чигит ва бошқа экинлар уруғи алмашлаб экиш схемаси бўйича жойлаштирилди.

Косонсой, Чуст, Ленинград, Фарғона, Ғузор, Китоб, Қамаши, Шаҳрисабз ва бошқа районларда ҳам чигит экиш барвақт муваффақиятли тугалланди.

Бироқ шунга қарамай кўпчилик районлар ва хўжаликларда чигит экиш кечиктириляпти, ички имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Олтиариқ, Риштон, Фрунзе, Коғон, Шофиркон районларининг колхоз ва совхозлари чигит экишда айниқса орқада қолмоқда. Бу районларнинг қишлоқ хўжалик органлари тракторлар ва экиш агрегатларининг иш унумини ошириш ҳақида ғамхўрлик қилишлари керак.

Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРда баҳор эрта бошланди. Шўр ювиш одатдагидан анча эрта ўтказилди. Хонқа, Гурлан, Амударё, Беруний районларининг колхозларида чигит экиш тезкорлик билан олиб борилмоқда. Айни кезда Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг кўпчилик хўжаликларида чигит экишни апрель ойининг ўрталаридан бошлаш одат тусига кириб қолмоқда, йилнинг хусусиятлари, чигит экишни эрта ўтказиш катта фойда келтириши унутилмоқда. Айрим хўжаликлар зарурат бўлмаган ҳолда катта майдонларда такрор шўр ювиш ўтказяпти, бу билан чигит экишни кечиктиряпти.

Бу йил республикамизда 328 минг тонна ингичка толали пахта етиштириш кўзда тутилмоқда. Қашқадарё областида ингичка толали пахта чигитини экиш тугалланди. Бухоро областида бу қимматбаҳо экиннинг майдони кенгайтирилди. Кўзда тутилган 10 минг 700 гектар майдонга «С-6037» навли пахта чигити экилади.

Наманган областида ингичка толали пахта чигитини экиш кечиктирилаётгани жиддий ташвиш туғдирмоқда. Область икки йилдан буён ингичка толали пахта тайёрлаш планини бажармайди. Чигит экиш плани 82 процент бажарилгани ҳолда 1 минг 500 гектар майдонга ипак пахта чигити экилди, холос, бу кўзда тутилган майдоннинг ярмини ҳам ташкил этмайди. Кўпчилик хўжаликларда ингичка толали пахта чигити майда участкаларга экиляпти. Уйчи районида 300 гектар майдонга ингичка толали пахта чигити экиш планлаштирилгани ҳолда энди 46 гектар ерга уруғ қадалди. Тўрақўрғон районида ингичка толали пахта чигитини экишга киришилгани йўқ.

Бу йилнинг ўзига хос хусусиятларидан бири шуки, кўп чигит сарфлаб оддий усулда экишдан туксизлантирилган чигитни уяларга аниқ миқдорда ташлаб экишга ўтилмоқда. Бу ягана ўтказишни кескин камайтиради, шу мақсад учун сарфланадиган меҳнат озаяди. Энг муҳими—чигит кам сарфланади. Буларнинг ҳаммаси ҳосилдорликнинг кўтарилишига олиб келади.

Шуниси қувончлики, Сирдарё, Наманган, Андижон, Сурхондарё, Самарқанд областларининг хўжаликлари ва бошқа областларнинг қатор районларида чигитни эски усулда экиш кун тартибидан чиқариб юборилди.

Шунга қарамай Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Хоразм, Фарғона ва Қашқадарё областларида уяларга аниқ миқдорда чигит ташлаб экиш усули фақат илғор хўжаликлар ва бригадалардагина қўлланилмоқда. Қарши, Китоб, Яккабоғ районларида бир гектар ерга ҳам уяларга аниқ миқдорда чигит ташлаб экиш усули қўлланилмаган. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областининг барча хўжаликларида ҳам шундай аҳвол рўй бермоқда. Ҳамма жойда уяларга аниқ миқдорда чигит ташлаб экиш усулини қўллаш ва белгиланган планларнинг бажарилишини таъминлаш керак.

Чигитни сифатли экиш ҳосил тақдирини ҳал қилади. Экишдан олдин азот, фосфор, калий ўғитлари, органик ўғитларни ерга солиш катта аҳамиятга эгадир. Гурлан, Хонқа, Жиззах, Янгийўл районларининг кўпчилик хўжаликларида айнан шундай қилинмоқда.

Чигит экишда ҳар кун, ҳар соат қимматлидир. Қишлоқ хўжалик ходимлари, агрономлар, бригадирлар, механизаторларнинг шарафли бурчи чигит экишни бутун чоралар билан кучайтириш, қисқа муддатда сифатли қилиб ўтказиш, ниҳолларнинг бир текис ундириб олинишини таъминлашдан иборат. Айни кезда биринчи комплекс ғўза парваришини авж олдириш лозим.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ОЛДИДАН

ЗАРБДОР МЕҲНАТ КУНИ

Москвадаги илғор саноат корхоналарининг пролетариат доҳийси В. И. Ленин туғилган кунининг 108 йиллиги шарафига 22 апрель куни коммунистик шанбалик ўтказиш ташаббусига Тошкентдаги В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ҳам актив қўшилди. Корхона ишчилари, инженер техник ходимлари шу куни олти соат ишлайдилар. Улар шунга қарамай, одатдаги саккиз соатлик нормани бажаришга аҳд қилишди.

Корхонанинг илғор йиғувчи-слесари Нарзулла Маннопов ўз ҳамкасбларини меҳнат байрами кунида юксак унумдорликка эришишга чақирди. Унинг ташаббуси қизғин қўллаб-қувватланди. Корхона инженерлари ишнинг зарбдор маромда давом этишини таъминлашга сўз беришди.

Бирлашмада тузилган «Қизил шанбалик» штаби ҳар бир цех учун конкрет иш программаси тузиб чиқмоқда. Корхона ишчилари шу куни ўз станокларида ишлайдилар. Уларнинг ҳар бири ўз зиммасига шахсий социалистик мажбурият оляпти. Коллектив бу кунни «Зарбдор йилнинг — зарбдор куни» деб атамоқда.

Меҳнат байрамига тайёргарлик кўраётган авиасозлар материалларни, электр энергиясини тежаш фондини вужудга келтиришяпти. Чунки, шу куни кўпгина цехлар тежаб қолинган ресурслар ҳисобига ишлайди. Уларнинг мақсади — Ильич туғилган кунда энг юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичига эришиш, самолётларнинг барча қисмларини ва узелларини аъло сифатли қилиб тайёрлашдан иборат.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

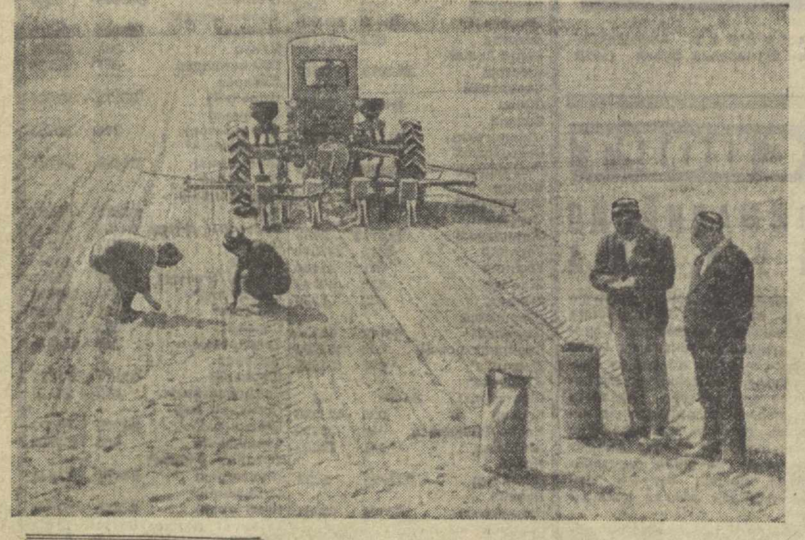

Самарқанд области. Нарпай районидаги «Октябрь» колхозида чигит экиш жадал бормоқда. Суратда: ўртоқ Нормурод Умаров бригадасида чигит экиш пайти. Колхоз бош агрономи М. Абдураҳимов билан бригадир Н. Умаров ўртоқлар (ўнгда) чигит сифатини кўздан кечиришаётир.

Т. Норқулов фотоси.

ПЕШҚАДАМЛАР

ТЕРМИЗ [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Область бўйича ҳар куни 12 минг гектар ерга барака уруғи ташланди. Бу чигит экиш учун белгиланган планнинг 9—10 процентига тенгдир. Шўрчи, Денов. Жарқўрғон, Термиз ва Сариосиё районларининг деҳқонлари чигит экишни тўла тугаллаганликлари ҳақида биринчи бўлиб ғалаба рапорти берган эдилар.

Чигит барвақт экилган Шўрчи районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг О. Исмоилов, М. Холиқов, «Ленинград» колхозининг Б. Чоршанбиев, Карл Маркс номли колхознинг Н. Абраев ўртоқлар бошлиқ бригадалари далаларида ғўза қийғос униб чиқди. Бу бригадаларнинг коллективлари бирор дақиқа ҳам ғанимат фурсатни қўлдан бой бермаслик учун курашиб, ғўзанинг дастлабки комплекс парваришини уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Улар дастлабки парваришни республикамиз янги Конституцияси қабул қилинадиган кун —18 апрелгача тугаллаш учун социалистик мусобақани авж олдиряптилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Амударё бўйларида деҳқон баҳори бу йил эрта бошланди. Далаларда кўкламги ишлар тобора қизғин тус олмоқда. Каттагина майдонларда тупроқнинг шўри кузда ва қишда ювилганлиги, баҳорги шўр ювиш, техника ремонти ва бошқа муҳим тадбирлар барвақт ўтказилганлиги экиш муддатини анча қисқартириш учун қулай шароит вужудга келтирди.

Ипатоволиклар тажрибаси асосида экиш группа усулида олиб борилмоқда. 108 та экиш отряди, 480 та звено тузилган. Уларга 102 та транспорт ва техника хизмати звенолари, 94 та маиший хизмат отряди бириктиб қўйилди. Барча отряд ва звеноларнинг икки сменада бетўхтов ишлаши таъминланди. Чигит экишда прогрессив усулларни жорий этишга алоҳида эътибор беріляпти. 50 минг гектар ерга кенг қаторлаб, 8 минг гектар ерга эса аниқ усулда чигит экилади.

Урганч районидаги Охунбобоев номли колхоз чигит экишга биринчилар қаторида киришди. Колхозда ҳар куни 100 гектар ерга барака уруғи қадаляпти. 20 та ҳайдов, 89 та чопиқ, 23 та транспорт тракторлари уч группага бўлиниб икки сменада ишлаб турибди. Раҳим Бобожонов бошлиқ 60 центнерчи бригадада экиш тамомланди. Колхозга қарашли 1050 гектар майдонда экишни 10 иш кунида тугаллаш мўлжалланмоқда.

Шу кунларда областнинг деярли ҳамма хўжаликларида чигит экишни кенг миқёсда авж олдириш тадбирлари амалга оширилмоқда. Бутун куч ва техника воситалари экишни қисқа муддатда ва юқори сифатли ўтказишга сафарбар қилинаётир.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

●

ҚИЗИЛТЕПА. «Ўзбекистон» колхози далаларида чигит экиш қизғин. Бу ишга биринчи бўлиб О. Худойбердиев бошлиқ бригада аъзолари киришган эдилар. Улар 70 гектар майдонга барака уруғи қадашди. Хўжаликнинг Н. Тўхтаев, Н. Ҳусанова, Н. Норов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларида ҳам чигит экиш тугалланай деб қолди.

Р. НЕЪМАТОВ.

●

КИТОБ. «Шарқ юлдузи» колхозининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Фармон Давронов бошлиқ бригадаси пахтакорлари бу йил 81 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар.

Бригадада чигит экиш тезкорлик билан боряпти. Бу ишда 2 та сеялка қатнашмоқда. Кунига 7-8 гектар майдонга барака уруғи қадаляпти. Экишда Ғаффор Хуррамов, Оқназар Очилов, Саттор Қўлдошев каби механизатор ва сеялкачилар ғайрат кўрсатмоқдалар.

Ҳ. РАҲМОНОВ.

Тўрақўрғонликлар чақириғига жавобан

ЮКСАК МАРРАЛАР

Тошлоқ район маккажўхорикорлари 1977 юбилей йилида маккажўхоризорларнинг ҳар гектаридан 70 центнер «каҳрабо дон» олиб, давлатга маккажўхори дони сотиш планини икки баравар ортиғи билан бажардилар. «Оқ олтин» колхозидан Рўзимат Тошбоев, «Фарғона» колхозидан Азимжон Тожибоев, «Ленинград» колхозидан Абдуллажон Маматов бошлиқ бригадаларнинг коллективлари гектаридан 80-90 центнер дон олишди.

Тошлоқ район маккажўхорикорлари Тўрақўрғон район деҳқонларининг чақириғига жавобан дон ва силос учун юқори ҳосил олинишини таъминлайдиган маккажўхорининг катта потенциал имкониятларини назарда тутиб, илғор деҳқонларнинг орттирган тажрибаси ва миришкорлигига таяниб, гектаридан 100 центнер «каҳрабо дон» олиш учун социалистик мусобақага қўшилдилар, илгари қабул қилинган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, янги оширилган мажбурият олдилар.

— Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида 1290 гектар маккажўхоризорнинг ҳар гектаридан камида 100 центнер дон ва ҳар гектаридан 650 центнер силосбоп кўкпоя олиб, ҳар центнер доннинг таннархини 30 процент камайтирамиз;

— райондаги комсомол-ёшлардан иборат 11 та бригаданинг ҳаммаси комплекс механизация бригадаси сифатида ишлайди, ҳар бир ходим ўрта ҳисобда 9-11 гектар майдондаги экинни парвариш қилади. Бригада аъзоларининг ҳар бири ҳисобига етиштириладиган дон 90 тоннадан ортади. Экиш чоғида уни агротехника юзасидан қисқа муддатларда юқори сифатли қилиб ва кам чиқим билан экиш учун барча тадбирлар кўрилди. Бригадалар ва звеноларнинг ҳаммасида илғорлар тажрибасини жорий этамиз;

— уч йил мобайнида маккажўхори дони етиштириш беш йиллик планини бажарамиз, беш йилликнинг охирига қадар яна битта беш йиллик топшириғи бажарилишини таъминлаймиз.

Ҳосилни йиғиштириб олиш мавсумини қисқа муддатларда ўтказамиз ва нобудгарчилик йўл қўймаймиз. Ғалла экилган ерлар бўшаши биланоқ, такрор экин экамиз ва улардан мўл ҳосил етиштирамиз.

СССР янги Конституцияси қабул қилинганлигининг йиллигини ва ВЛКСМ 60 йиллигини янги меҳнат муваффақиятлари билан нишонлаймиз.

Мажбуриятлар Тошлоқ район маккажўхорикорларининг кенгашида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ҲАМ ОЗУҚА, ҲАМ МАҲСУЛОТ

Косонсой районидаги «Қўқимбой» совхози коллективи бу йил 200 тонна гўшт, 600 тонна сут, 350 минг дона тўхум ва бошқа хил чорва маҳсулотлари тайёрлайди. Бунга сигирларнинг маҳсулдорлигини ошириш, қорамолларни сўқимга боқиш йўли билан эришилади. Т. Турсунова, Я. Гориева, М. Чемирова каби илғор чорвадорлар ўзларига бириктилган сигирларнинг ҳар бошидан 3000-3500 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олдилар. Шу кунларда сут-товар фермасида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг янги Конституцияси (Асосий Қонуни) лойиҳаси қизғин муҳокама қилинмоқда. Чорвадорлар бу тарихий ҳужжатни якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Зиммага олинган социалистик мажбуриятни шараф билан адо этиш учун чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш керак. Маккажўхори энг кўп озуқа берадиган экиндир. Совхоз деҳқонлари тўрақўрғонликларнинг гектаридан 100 центнердан маккажўхори дони етиштириш ҳақидаги чақириғига лаббай деб жавоб бермоқдалар.

Улар 245 гектар ерга дон учун, 62 гектар майдонга силос учун маккажўхори экишга қарор қилдилар. Чорвадорлар 250 гектар майдонда беда ўстирадилар. Суғориладиган 110 гектардан кўпроқ ерга баҳорги арпа ва буғдой экилди. Хуллас, дон етиштиришни кўпайтириш, чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш учун ҳамма куч, техника воситалари сафарбар этилмоқда.

Ш. НИШОНОВ.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА БОЛГАРИЯ ТАРОНАЛАРИ

Ўзбекистонда Болгария музикаси кунлари 9 апрель куни Тошкентдаги «Баҳор» залида Болгария композиторлари асарларидан иборат концерт билан очилди. Панчо Владигеровнинг фортепиано билан оркестр учун концерти, Филлип Кутаевнинг «Герман» симфоник поэмаси, Веселин Стояновнинг «Байрам» увертюраси ва Александр Райчевнинг «Янги Прометей» иккинчи симфонияси ижро этилди. Оркестрга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Зоҳид Ҳақназаров билан бирга Болгария Халқ Республикасининг халқ артисти, Димитров мукофотининг лауреати Васил Стефанов раҳбарлик қилди. Болгариядан келган солист, халқаро конкурсларнинг лауреати Милена Моллова фортепиано партияларини ижро этди.

Болгария музикаси фестивали 14 апрелга қадар давом этади. Республиканинг симфоник ва камер оркестрлари, якка ижрочилари тингловчиларни Болгариянинг классик асарлари ва замонавий музикаси билан таништирадилар.

Тошкентга ана шу баҳор байрамида иштирок этиш учун қардош мамлакатдан Болгария Композиторлар союзининг секретари. Болгария Халқ Республикасида хизмат кўрсатган артист Жул Леви бошчилигидаги санъат арбобларининг бир группаси келди. Меҳмонлар Бухорода ва Самарқандда бўладилар, республика санъат арбоблари, саноат ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари билан учрашадилар.

(ЎзТАГ).

Планетамизда

БАРЧА ХАЛҚЛАРНИНГ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа Кенгашининг Раиси Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ шаҳарлари бўйлаб қилган сафарининг якунларини чет эл матбуоти кенг шарҳламоқда.

Қардош социалистик мамлакатлар газеталарининг саҳифаларида эълон қилинаётган кўпгина материалларда бу сафар партия билан халқ бирлигининг янги, ёрқин кўриниши, ўзаро ишончнинг ажойиб ифодаси, раҳбарнинг омма билан алоқасида чинакам партиявийлик намунаси эканлиги таъкидлаб ўтилмоқда. Ғарб матбуоти Л. И. Брежневнинг Владивостокда сўзлаган нутқига асосий эътибор бериб. Совет Иттифоқи тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш сиёсатини изчиллик билан ўтказаётганлигини уқтириб ўтади.

Польшанинг **«Трибуна люду»** газетаси «Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ шаҳарлари бўйлаб қилган сафари катта сиёсий ва ижтимоий аҳамиятга молик воқеа бўлди, деб қайд қилади. Советлар мамлакатининг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш, совет меҳнаткашларининг турмуш даражасини ўстириш ва Тинчлик программасини амалга ошириш яхлит мантиқий нарса эканлиги сафар вақтида асосий мавзу бўлди.

Совет раҳбарининг заводлар ва йирик қурилишлар коллективлари билан бўлиб ўтган учрашувларида меҳнат аҳли КПССнинг изчил тинчликсевар сиёсатини, кескинликни юмшатиш ишига шахсан жуда катта ҳисса қўшган Л. И. Брежневнинг ҳормай-толмай қилаётган ишларини тўла равишда қўллаб-қувватлаётганликларини қайта-қайта изҳор қилдилар. Бундан уч ярим йил муқаддам олий даражадаги Совет-Америка учрашуви вақтида стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида узоқ муддатли шартноманинг асослари ишлаб чиқилган худди мана шу Владивосток шаҳрида Л. И. Брежневнинг ҳозирги Совет-Америка муносабатларини чуқур анализ қилганлиги ғоят диққатга сазовордир».

Болгариянинг **«Работническо дело»** газетаси қуйидагиларни ёзади: «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг қилган сафари Сибирь ва Узоқ Шарқни ривожлантириш тўғрисида КПСС билан СССР ҳукумати ғоят катта ғамхўрлик қилаётганлигини тасдиқлайди. Шу билан бирга бу сафар совет халқининг КПСС теварагига жипслашганлигини кўрсатувчи қудратли намойиш, совет кишилари ривожланган социализм ва коммунизм қурилишидаги муваффақиятларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга, СССР иттифоқчиларининг тинч меҳнатини ҳимоя этишга интилаётганликларини кўрсатувчи далил бўлиб қолди».

«СССР Мудофаа Кенгашининг Раиси Л. И. Брежнев Сибирь ва Узоқ Шарққа бориб, мамлакат суверенитетини ҳимоя қилиши керак бўлган Совет Қуролли Кучлари ўз бурчини шараф билан бажараётганлигига ва социалистик Ватанни ҳимоя қилишга ҳамма вақт тайёр эканлигига шахсан амин бўла олди», деб ёзади Венгриянинг **«Мадьяр хирлап»** газетаси.

«Вашингтон пост» газетаси бундай деб ёзади: «Л. И. Брежнев ўзининг Владивостокда сўзлаган нутқида АҚШ маъмурияти стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида Женевада Совет Иттифоқи билан олиб бораётган музокараларни чўзяпти, қатъият ва изчиллик кўрсатмаяпти, деб таъна қилди». Американинг яна бир **«Балтимор сан»** газетаси совет раҳбари «АҚШни эришилган аҳдлашувлардан бош тортишда ва бир томонлама устунликка эга бўлиш учун интилишда айблади», деб уқтириб ўтади. Л. И. Брежневнинг фикрича, деб давом этади газета «Женевадаги музокараларда АҚШнинг тактикаси Вашингтонда амалий ечимларни излаб топишга чинакам тайёр туриш йўқ, деган фикрни илгари суради».

«Франкфуртер альгемайне» (ГФР) газетаси қуйидагиларни уқтириб ўтади: «Л. И. Брежнев Владивостокда сўзлаган нутқида, нейтрон бомба гўё мудофаа қуроли деган даъвони рад этди. У нуқул одамларни қиришга қаратилган мана шу ҳужум қуролининг янги тури ядро урушининг келиб чиқиш хавфини кучайтиришини таъкидлаб ўтди». Ғарбий Германияда чиқадиган **«Зюддойче цайтунг»** газетаси «Л. И. Брежнев нейтрон қурол хусусида айтган гаплари билан ГФРга ҳам бевосита мурожаат қилди. СССР раҳбари Европада ҳарбий кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш тўғрисида совет таклифларини эслатиб ўтди ва Совет Иттифоқи барча ташаббусларининг рўёбга чиқиши учун қатъият билан курашиш ниятида эканлигини айтди».

Барча мамлакатларнинг прогрессив кучлари мудҳиш оммавий қирғин қуроли — нейтрон бомба ишлаб чиқариш тўғрисида АҚШнинг ниятларига қарши чиқаётган бир вақтда Л. И. Брежневнинг Владивостокда айтган гаплари катта аҳамиятга эгадир, деб уқтириб ўтди Финляндиянинг **«Кансан уутисет»** газетаси. Совет раҳбари нейтрон бомбани баҳслашиш воситаси қилишга, нейтрон қурол ишлаб чиқаришдан ўзаро воз кечиш тўғрисида СССРнинг қилган аниқ ва конкрет таклифларидан бош тортишга уринаётган кишиларни фош қилди.

(ТАСС).

ЖОН ХАРРИС ОЗОД ҚИЛИНСИН

Халқаро жамоатчилик Америка маъмурларининг қора танли аҳолининг ҳуқуқий тенглиги учун курашчи Ж. Харрисдан ўч олишга тайёрланаётганлигини қаҳр-ғазаб билан қораламоқда. Жаҳон тараққийпарвар кучлари АҚШда қонунга хилоф равишда қилинаётган ишларга ва инсон ҳуқуқлари кенг кўламда поймол этилаётганига қарши қатъий норозилик билдириб, ваҳшиёна ҳукм бекор қилиниши керак, демоқдалар.

Америка Қўшма Штатларида ҳозирлик кўрилаётган сиёсий қотилликдан кузатилган мақсад инсоннинг чинакам ҳуқуқлари учун курашаётган кишиларнинг шафқатсиз таъқиб этилишини қонунлаштиришдан иборатдир. Алабамадаги ирқчи суднинг Ж. Харрисга чиқарган ўлим ҳукми АҚШ маъмуриятининг риёкорлиги ва мунофиқлигини фош этади.

Америка Қўшма Штатлари қонун посбонларининг қонхўрлигига қарши бутун жаҳонда оммавий норозилик кампанияси кенгайиб бормоқда. Жаҳон жамоатчилигининг норозилик овози қатъий ва баралла янграмоқда. Жиноятчиларнинг қўли тутиб қолинсин, Жон Харрис озод этилсин деган талаблар ҳамма жойда кенгайиб бормоқда. «Бутун жаҳондаги кишилар ирқчиларнинг яшаш ҳуқуқимизни бузишига қатъий норозилик билдирган тақдирдагина, —деб таъкидлаганди яқинда ўз баёнотида Жон Харрис, —Алабамадаги қора танли аҳолини кун сайин таҳдид этаётган ўлим хавфидан қутқариб қола олади».

Суратда: Жон Харрис Алабама штатидаги қамоқхона биноси олдида.

ТАСС фотохроникаси.

ҲИНДИСТОН:

ХОТИН-ҚИЗЛАР ТЕНГЛИГИ УЧУН

Ҳиндистон Коммунистик партияси ҳинд хотин-қизларининг турмуш шароитини яхшилаш, уларнинг мамлакат социал иқтисодий ҳаётидаги ролини ошириш проблемаларига катта аҳамият бермоқда, деб ёзади Ҳиндистон хотин-қизлар миллий федерациясининг бош секретари В. Фаруқи «Нью эйж» газетасида.

ҲКП хотин-қизлар меҳнатига эркаклар билан баравар ҳақ тўланиши, ишга жойлашиш проблемаларини ҳал этиш, саводсизликни тугатиш ва медицина хизматини ташкил этишга эришиш мақсадида оммавий кампаниялар ва маросимларни ташкил қилишда актив иштирок этмоқда. Ҳиндистон хотин-қизлар миллий федерациясининг ёрдами билан, деб таъкидлайди В. Фаруқи, мамлакатда ҳамширалар, енгил саноат учун ишчилар тайёрлайдиган, уларга турли ҳунар ўргатадиган 500 дан ортиқ марказлар тузилган. Саводсизликни тугатиш ишлари билан шуғулланувчи марказлар ҳам кўпайиб бормоқда. Сўнгги уч йил мобайнида ҳинд деҳқон аёлларидан 600 мингдан ортиқ киши ўқиш ва ёзишни ўрганиб олди.

Ҳиндистон Коммунистик партияси қишлоқ жойларда прогрессив ижтимоий иқтисодий ислоҳотларни ўтказишга, эскилик сарқитларини йўқотишга алоҳида эътибор бермоқда. Ҳинд қишлоқларида шундай одатлар сақланиб қолганки, қизлар ота-оналарининг розилигисиз ҳамда сепсиз турмушга чиқолмайдилар.

ҲКП ҳинд хотин-қизларининг ҳуқуқи учун курашаётган оммавий жамоат ташкилотларининг бирлашишига катта ҳисса қўшмоқда, деб ёзади мақоласининг ниҳоясида В. Фаруқи.

(ТАСС).

ПЕКИН ВА «УЧИНЧИ ДУНЁ»

Хитойнинг ривожланаётган мамлакатлардаги сиёсати империализм билан тобора тил бириктираётган Пекин раҳбарларининг халқаро фаолиятидаги ҳозирги босқичнинг ажралмас қисмидир. Шарқшунос олимлар, тарих фанлари кандидатлари Б. Маннонов ва М. Нишоновнинг яқинда Ўзбекистон ССР «Фан» нашриётида чоп этилган «Пекин ва «учинчи дунё» номли китобида Хитой раҳбарларининг Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги гегемончилик мақсадларига бўйсундирилган сиёсати, маочиларнинг кўппорувчилик ҳийла-найранглари фош этилган.

Авторларнинг таъкидлашича, Хитой ҳукмрон доиралари ривожланаётган мамлакатлардаги ижтимоий-сиёсий жараёнларнинг мураккаблигина, уларнинг сиёсатидаги прогрессив тенденциялар билан бирга реакцион-миллатчи ва Ғарбга қарам йўналишлар мавжудлигини, бу ердаги хом ашё манбалари ва иқтисодий қолоқликни, мазкур давлатлар мустақиллигини мустаҳкамлашдаги реал қийинчиликларни ҳисобга олмоқдалар ва улардан ўз манфаатлари йўлида фойдаланмоқдалар.

Хитой раҳбарлари ўзларининг авантюристик ташқи сиёсатини асослаш учун халқаро майдонда ижтимоий-сиёсий кучларнинг жойланишини сурбетларча бузиб кўрсатмоқдалар.

Пекин идеологлари ривожланаётган мамлакатлар танлаб олаётган нокапиталистик тараққиёт йўлини қоралашга уринмоқдалар. Пекиннинг «учинчи дунё»даги стратегияси муҳим жиҳатларидан бири ривожланаётган мамлакатларда иқтисодий тараққиётнинг маоча концепцияларини зўр бериб пропаганда қилишдир. Оғир индустрияни барпо қилишни иккинчи даражали иш деб жар солаётган Пекин ривожланаётган мамлакатлар иқтисодий қолоқлигидан бу мамлакатлар экономикасида ўз ҳукмронлигини ўрнатиш йўлида фойдаланмоқчи бўлмоқда.

Пекин раҳбарларининг бу сиёсий йўли ривожланаётган мамлакатларни Хитойнинг таъсир зонасига айлантириш ва бу ердаги сўл экстремистик гуруҳларни бирлаштириб ўзининг буюк давлатчилик сиёсатини қўллаб-қувватлашда улардан фойдаланишга қаратилган. Пекиннинг «учинчи дунё»даги ғоявий бузғунчилик ҳаракати бу ердаги миллий озодлик ҳаракатининг турли отрядлари бирлигига раҳна солишга қаратилган. Бу сиёсий йўл социализм давлатларига қарши ва империалистик доираларнинг «учинчи дунё»даги манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган.

«Пекин ва «учинчи дунё» рисоласи кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

Р. ҚОДИРОВ,
тарих фанлари кандидати.

Ахборот

САМАРҚАНД

КОЛХОЗ МУЗЕЙЛАРИ

Самарқанд районидаги йирик сабзавоткор «Москва» колхозида 1974 йили хўжалик ҳаётига бағишланган музей жамоатчилик асосида очилган эди. Кейинги йилларда музей турли экспонатлар билан янада бойитилиб, қўшимча бўлимлар ташкил этилди. Жумладан, хўжаликнинг тараққиётига бағишланган бўлимда сабзавот ҳосилдорлигининг оширилиши, ялпи маҳсулотнинг кўпайиши акс эттирилган. Ўтган юбилей йилида москваликлар она-Ватанга 17 минг тонна сабзавот, 260 тонна мева, 1900 тонна узум топшириб социалистик мажбуриятларини ошириб адо этдилар.

Деҳқонларнинг тажриба мактабига айланган бу колхозда турмуш маданияти тобора ўсиб бормоқда. Янги типда уй-жойлар қурилди. Бир неча ўрта мактаб мавжуд. 52 фан кандидати ва фан доктори етишиб чиққан. Раббим Қурбонов ва Омонқул Турсуновга ўхшаш Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари бор. Қўшни Энгельс номли колхоз раиси Ҳикмат Асадов ҳам илгари шу колхозда 14 йил раҳбар бўлиб ишлаган. Яқинда унга ҳам Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Буларнинг ҳаммаси колхоз музейидан муносиб ўрин олган.

Областда бундай колхоз музейлари тобора кўпайиб бормоқда. Иштихон районидаги «Халқобод», Хатирчи районидаги Карл Маркс номли, Нарпай районидаги «Победа», «Октябрь», Ургут районидаги Крупская номли ўнлаб колхоз музейлари тажриба мактабига айланган. Шу йил март ойида Пайариқ районидаги Навоий номли колхозда ҳам худди шундай музейнинг очилиш маросими бўлиб ўтди.

БОҒИЗОҒОН ҚОВУНИ

Ургут билан Самарқанд районлари туташган жойда сабзавот ва полиз уруғчилигига ихтисослаштирилган «Боғизоғон» совхози бор. Давлат хўжалиги область хўжаликларига ва шунингдек сабзавот ҳамда полиз экинлари маҳсулоти етиштириш билан шуғулланадиган районларга сара уруғлар етиштириб беради. Шу билан бирга янги ковун турларини етиштиришда, ундан рекорд ҳосил олишда ҳам донг таратмоқда.

— Ўтган йили, — дейди совхоз бош агрономи Д. Ҳамроев, — 279 гектар ерга полиз экинлари экиб, пландагидан бир ярим баравар кўп ҳосил олдик. Мустафо Холиқов бошлиқ звено 10 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 250 центнер ўрнига 364 центнердан ҳосил олишга эришди. Хўжалигимиз полизчиликдан 42 минг сўм соф фойда кўрди.

Совхоз полизчилари етиштирган ковун 1977 йил август ойида «Самарқанд ерининг саҳовати» область кўргазмасида юқори баҳоланди. «Арқони», «Кўкча» навли ковунларимиз Германия Демократик Республикасида ўтказилган халқаро кўргазмада намойиш этилди. Бу халқаро кўргазмада «Арқони» навли ковун фахрли ўринни эгаллагани учун совхозимиз олтин медаль ва биринчи даражали диплом билан мукофотланди.

Бундан руҳланган совхоз полизчилари зарбдор йилда ковун экиладиган майдонни янада кенгайтириш Боғизоғон ковунининг шуҳратини ошириш га аҳд қилдилар. Ерлар икки ярусли плуг билан ҳайдалиб экишга тайёрлаб қўйилди. Бу йил ҳар гектаридан 400 центнердан ширин-шакар ковун етиштириш тадбирлари кўрилмоқда.

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

Нарпай районидаги Ислом шоир номли қишлоқ Совети 1977 йил социалистик мусобақасида ғолибликни эгаллади. Қишлоқ Совети энг яхши кўрсаткичларга эришиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Совети томонидан «Москвич» маркали енгил автомашина ва 15 минг сўм пул билан мукофотланди.

Л. ЭРГАШЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

12 АПРЕЛЬ—КОСМОНАВТИКА КУНИ

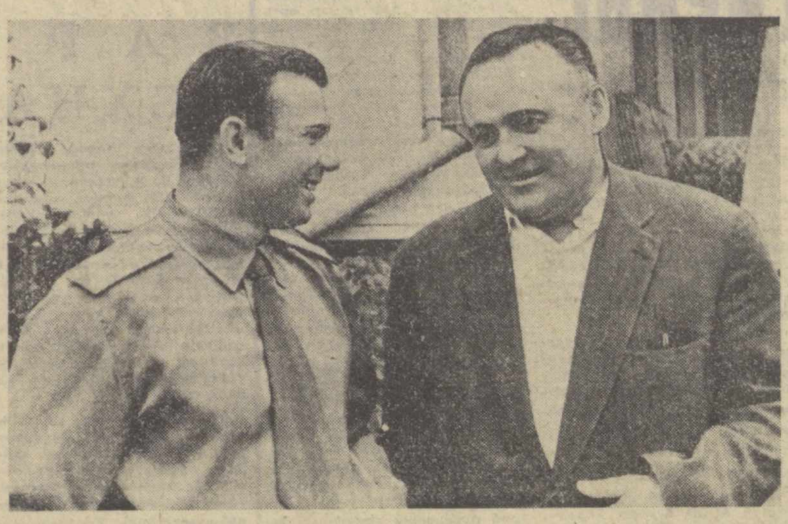

Космонавтика тарихи бошланиши, унинг қанчадан-қанча ёрқин саҳифалари СССР гражданлари томонидан битилди ва битилаётир. Совет космонавтика мактаби намояндаларининг ютуқларидан ҳар қанча фахрланса арзийди. Ушбу суратларда фазогирларимиз ҳаётидан икки лавҳа акс эттирилган: Совет космонавтлари карвонбошиси, инсоният тарихида коинотга биринчи бўлиб йўл очган Юрий Алексеевич Гагарин академик С. П. Королёв билан (1961 йил, май).

ТАСС фотохроникаси.

Ўзбекистонлик космонавт Владимир Александрович Жонибеков рафиқаси Лилия Мунировна билан (1978 йил, февраль).

ЮЛДУЗЛИ ОСМОН ИШТИЁҚИ

«Совет Ўзбекистони» газетхонлари саволлари асосида СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, иккинчи класс ҳарбий учувчи, авиация полковниги В. А. ЖОНИБЕКОВ билан суҳбат

Космонавтика тарихи совет фани ва техникаси ютуқлари билан муттасил бойиб бориш анъана бўлиб қолган. Бу йилги Космонавтика куни ҳам ниҳоятда улкан зафарлар билан кутиб олинаётир.

Фазони ўрганишнинг кенг тадқиқот программасига мувофиқ 1962 йил 16 мартда илк марта «Космос» совет сунъий Ер йўлдоши учирилган эди. Ўтган ўн олти йилда «Космос»ларнинг сони мингтадан ошди.

Кейинги космик парвозлар ҳам космонавтика тарихига заррҳал ҳарфлар билан битилишига шубҳа йўқ. Зеро бу парвозлар вақтида БИРИНЧИ МАРТА...

...Ер атрофи орбитасида кўп звеноли илмий-тадқиқот космик комплекси яратилди.

...космосда ишлаётган экипаж ҳузурига бошқа экипаж «меҳмон» бўлиб борди ва эксперимент ҳамда тадқиқотларни биргалашиб давом эттирди.

...орбитадагилар илтимоси билан уларга зарур прибор ва илмий материаллар етказиб берилди.

...автомат космик кема «Прогресс-1» ёрдамида эса орбитал станцияга ёнилғи ва зарур юклар олиб чиқилди.

...ишни тугатмай туриб Ерга станция ва экипаж фаолияти ҳақидаги маълумотлар, шунингдек кузатув ва тадқиқот материаллари олиб тушилди.

...космонавтлар фазога бир кемада учиб бориб, ерга бошқасида қайтдилар.

...икки қардош социалистик мамлакат намояндаларидан иборат составдаги халқаро экипаж космосга парвоз қилди.

...космонавтлар энг узоқ (96 кеча-кундуз) парвоз қилдилар. Ана шу 14 ҳафта мобайнида улар ер атрофини 1522 марта айланиб, жами 60 миллиард километрдан кўп йўл босдилар.

«Салют-6» — «Союз-26» — «Союз-27»— «Союз-28» комплекс экспериментида иштирок этган уч экипаждан бирига серқуёш диёримиз ўғлони Владимир Александрович Жонибеков командирлик қилди. Хоразм область Хонқа районидаги А. Навоий номли колхоздан У. Жуманиёзов, Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозидан Т. Содиқова, З. Бозорбоева, Тошкент область Тўйтепа шаҳридан Г. Пирманова ва бошқа газетхонлар ўзбекистонлик космонавт ҳақида бир қанча саволлар билан редакциямизга мурожаат этишган эди. Жамоатчи мухбиримиз Космонавтика куни арафасида СССР космонавт-учувчиси В. А. Жонибеков билан учрашиб, қуйидаги саволлар асосида суҳбатлашди.

— ВЛКСМ XVIII съездига Сизни делегат қилиб сайлаган Ўзбекистон комсомоли анжуманида даставвал учувчи бўлишни Тошкентда орзу қилганингиз ҳақида сўзлаган эдингиз. Айтинг-чи, Тошкент космосдан қандай кўринар экан?

— Ерга қайтиб тушганимиздан сўнг юлдузли осмон у ердан қандай кўринар экан деб суриштиришганида, Ўзбекистонга, Ўрта Осиёга боринг, айниқса Тошкент яқинидаги пурвиқор тоғларда осмонга тунда қарасангиз, мен космик кема иллюминаторидан ҳамда орбитал станциясидан кузатган манзарани кўргандек бўласиз, деган эдим. Саволингизга ҳам ана шу жавобни қайтарсам бўлади.

Бизнинг планета жуда ажойиб, унинг гўзаллигини сўз билан тасвирлаш қийин. Ўз-ўзидан Ерни эҳтиёт қилинглар, сиз ўйлаганча улкан эмас, бор-йўғи бир ярим соат ичида уни айланиб чиқса бўлади деб ҳайқиргинг келади.

— Кўкка парвоз қилиш орзуси дастлаб Сизда қачон пайдо бўлган?

— Бунга аниқ бир нарса дейиш қийин. Ёдимда. Самолёт паст учиб, ҳавода қушдек ҳаракат қилишига маҳлиё бўлиб тикилиб қолардим. Ўшанда тахминан 6 ёшларда бўлсам керак. Кейинчалик, Ейск билим юртида ўқиб юрганимда ҳам бу манзара тез-тез кўз олдимга келарди. Албатта, болаликда ўша самолётнинг МИГ эканини билмасдим. Кейинчалик шундай самолётда неча марталаб учишга тўғри келди, аммо ҳар сафар ҳам ёш боладек қувончимни яшира олмасдим.

— Болаликдаги хотира бир умр сақланиб қолади деганлари рост экан-да?

— Ҳа. Яна бир воқеа эсимда. Бир куни Тошкентда ҳаво паради бўлди. Самолётларда ҳайратомуз машқлар бажаришгани менга ёқди. Уларнинг ҳаракатини тин олмай кузатдим. 1962 йил 6 июнида эса ҳарбий билим юртининг курсанти сифатида ўзим ҳам ана шундай самолётда биринчи марта ҳавога кўтарилдим.

Гап гапни очади деганларидек, Тошкентдаги суворовчилар билим юртида ўқиб юрган кезларим пахта теримига, ҳашарга чиқардик. 1956 йил бўлса керак. Циолковскийга бағишланган қизиқ мақола чиққан газета қўлимга тушиб қолди. Уни қирқиб, анчагача ёнимда олиб юрдим. Мақола муаллифи инсон 1975 йилдан олдин космосга чиқолмайди деб ёзган эди. Ҳолбуки, беш йилдан сўнг Гагарин космосни забт этди.

— Оилангиз ҳақида муфассалроқ сўзлаб берсангиз.

— Отам Александр Архипович Ростов шаҳридаги ўт ўчирувчилар билим юртини тугатиб, «Чирчикстрой» трестига йўлланма олган эди. 1939 йилда Искандар посёлкасидаги 3-ўт ўчириш командасига бошчилик қилди. Ўша ерда медицина ҳамшираси Евдокия Фёдоровна Четвертнова билан танишиб қолган. Тез орада тўйлари бўлибди. Уруш йиллари отам ҳарбий объектларни ёнғиндан муҳофаза қилиш хизматида бўлди. Кейинчалик Дўрмонда, 1955 йилгача Тошкентда ишлади. СССР Ички ишлар министрлигининг махсус олий курсини тугатганидан сўнг уни Ставрополь ўлкасига ишга юборишди. Қорачой-Черкас автоном областининг ички ишлар бошқармасида ишлади. Тўрт йил муқаддам ички хизмат подполковниги унвонида пенсияга чиқди. Ҳозирги кунда онам билан бирга Ростов областининг Егорликская станицасида истиқомат қилмоқда. Укам Александр ирригатор, ноқоратупроқ зонани ўзлаштиришда, Владимир областида ишламоқда.

Болаликда уйимизда тартиб-интизом ҳарбийчасига эди. Ўшанда Тошкентда, Гоголь кўчасида, шундоққина ўт ўчириш командаси ҳовлисида яшардик. Уйимиз ҳамиша саранжом-саришта, укам билан галма-гал навбатчилик қилардик. Болаликданоқ бизни мустақилликка ўргатишди. Бу кўникма кейинчалик суворовчилар билим юртида ҳам, Ҳарбий-ҳаво кучларида хизмат қилганимда ҳам жуда қўл келди. Хуллас, турмушни ҳарбий ҳаётсиз тасаввур этолмасдим. Юлдуз шаҳарчасида космик парвозларга тайёргарлик йиллари эса мен учун ўзига хос мактаб бўлиб қолди.

— Космонавт касбида энг асосий фазилат нима?

— Бизнинг ишда асосий бўлмаган нарсанинг ўзи йўқ. Лекин ҳаммадан ҳам аввал билим керак. Қолаверса, ҳар қандай шароитда ишлай билиш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Вазнсизлик шароитига ердаёқ тайёргарлик кўрилади. Шунга қарамай унга кўникиш қийин. Одам сувда ўзини енгил сезиши кўпчиликка аён. Лекин у ўз танаси оғирлигини барибир билиб туради. Фазода эса ана шуни ҳам сезмайсан киши. Бироқ, одам ернинг тортиш кучига одатланиб қолган. Ғайри табиий ҳолат — вазнсизликни орбитада муттасил ҳис этганинг учун уни ҳар куни енгишинг ва айни чоғда белгиланган вазифани амалга оширишинг шарт. Биргина мисол: ҳар бир космонавт учун кемада шахсий ўриндиқ-ложемент бўлади. Вазнсизлик ҳолатида одамнинг бўйи бир оз чўзилиши эътиборга олинса, ерга қайтиб тушишда ўз ўриндиғингга сиғиш ҳам проблема эканини билиш қийин эмас. Конструкторларимиз ана шу ҳақда ўйлаб кўрсалар арзийди.

Ўзбекистонлик космонавтнинг Юлдуз шаҳарчасидаги квартирасида суҳбатимиз шу зайл самимий давом этарди. Подмосковье ўрмонлари орасида кўкка бўй чўзган кўп қаватли уйлардан бири. 7-қаватдан ҳали қиш уйқусидан уйғонмаган ўрмон кўзга ташланади. Эшик қўнғироғи чалингани ҳамоноқ отасининг тиззасида жимгина ўтирган тўрт яшар Ольга суюниб кетди.

— Инна келди.

Космонавтнинг иккинчи синфда ўқийдиган катта қизи мактабдан қайтган эди.

— Бугун математикадан «беш» олдим, адавой!

— Баракалло, она қизим.

Космонавт қизлари билан андармон бўлар экан, уй бекаси Лилия Мунировнани саволга тутаман (у киши Саратов консерваториясини битирган бўлиб, ҳозир Юлдуз шаҳарчасидаги музика мактабида дарс берар экан):

— Космонавтнинг рафиқаси бўлиш осон бўлмаса керак-а?

— Ўрганиб қолар экансан, киши. Илгари учувчи эди, энди космонавт. Володяни 16 ёшимдан бери биламан. Тошкентдан каникулга келганида, Черкасскда танишганмиз. Ўшандаёқ унинг осмон ишқига дучор бўлганини билардим. Ейск билим юртини тугатгач, тўйимиз бўлди. Бошқаларни билмадим-у, аммо турмуш ўртоғингни кутишнинг ҳам ўзига яраша гашти бор. Айниқса ҳижрондан кейинги висол чоғидаги қувонч ҳамиша тотли туюлади. Отаси командировкадан қайтган кезлари қизлари учун байрам бўлиб кетади.

Гапга Владимир Александрович қўшилди:

— Ана шунақа кунлари Лилиянинг пазандалик ҳунарини кўрсатишини айтмайсизми? Ҳозир унинг ташвишига ташвиш қўшилди. Келаётган хатларга жавоб қайтаришимга ёрдамлашмаса бўлмайди — улгуриш қийин. Озмунча мактуб оляпманми?

Суҳбатимиз пировардида хайрлашар эканмиз, В. А. Жонибеков бундай деди:

— Ҳамюртларимни Космонавтика куни билан қизғин муборакбод этаман. Уларга оташин саломимни етказсангиз. Меҳнаткашларга, хусусан «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштиришда пахтакорларимизга муваффақиятлар тилайман.

А. НИЗОМОВ.

СПОРТ

ОММАВИЙЛИК ЙЎЛИДА

Қорақалпоғистонда физкультура ва спорт йилдан-йилга ривожланиб бормоқда. Саноат, қурилиш, транспорт, алоқа корхоналарида, колхоз ва совхозларда, маданий муассасаларда физкультура ҳаракати сезиларли ўзгарди. Шунга қарамай, автоном республикада физкультурани янада ривожлантириш ва унинг оммавийлигига эришиш бугунги кун талабларидан орқада қолмоқда.

Яқинда Қорақалпоғистон область партия комитети бюросининг навбатдаги мажлисида Нукус шаҳар партия комитетининг физкультура ва спортни ривожлантиришга раҳбарлиги ҳақидаги ҳисоботи тингланди. Бу ҳақда шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Р. Бобоназаров ахборот берди. Бюро мажлисида физкультура ва спорт ҳаракати анча яхшиланганлиги, мусобақалар мунтазам ўтказиб турилганлиги алоҳида қайд қилинди. Шу билан бирга, физкультура ва спорт шу кун талабидан орқада қолаётгани, хусусан мактабларда, техникумларда, ўрта махсус ўқув юртларида спорт залларининг ёпиқ туриши, мусобақалар ва машғулотлар номига ўтказилаётганлиги, стадионлар ва майдончалардан яхши фойдаланилмаётгани, ГТО нормативларини топшириш суст экани, тренерлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга эътибор берилмаётгани танқид қилинди.

Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов физкультура ва спортни ривожлантириш йўл-йўриқлари ҳамда истиқболлари ҳақида гапирди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Беллашувлар, тўплар, очколар

● **МЕРГАНЛИК.** Киевда СССР кубоги учун кураш мусобақаларида иштирок этаётган республикамиз вакиллари дуруст натижаларга эришдилар. Жумладан, ҳандақ стендини нишонга олишда С. Лазарева 170 очко билан иккинчи ўринни олган бўлса, ўсмирлар ўртасида Р. Муҳаммадёров учинчи ўринга кўтарилди. Думалоқ стенд машқида Ю. Тимофеев иккинчи бўлди.

● **ЧАВАНДОЗЛИК.** Урганчда республика Министрлар Совети совринн учун ўтказилган мусобақалар тугади. Команда ҳисобида тошкентлик чавандозлар бош совринни қўлга киритишди. Иккинчи ва учинчи ўринлар Андижон ва пойтахт области вакилларига берилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

24, 32, 33, 35, 39, 41, 44, 46, 48, 53 (537, 538-АТСлардан ташқари), 56, 62, 66, 76, 77, 78, 91, 96-АТС абонентлари

қуйидаги жадвалда кодлари кўрсатилган Совет Иттифоқининг шаҳарлари билан

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТИК ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНИШЛАРИ МУМКИН

Шаҳарнинг номи	Код	Справка бюроси
Олмаота	327	695122
Олмалиқ	2140	2222
Ангрен	2130	2222
Андижон*	374	42222
Арзамас (Горький)	83147	31621
Ашхобод	363	51534
Бекобод*	2170	2222
Белая Церковь (Киев)	04463	51299
Богородск (Горький)	83170	31550
Бухоро*	365	32222
Винница	043	22222
Владимир	092	6200
Волгоград*	8442	330301
Вологда	817	21723
Волго-Донск (Ростов)	863048	2511
Володарка (Киев)	04469	51332
Волхов (Ленинград)	81203	11133
Всеволожск (Ленинград)	812702	2233
Виборг (Ленинград)	812782	2502
Гатчина (Ленинград)	812712	2233
Горький	8312	337510
Грозний	871	21150
Жамбул	326	30707
Жиззах	372	2222
Дзержинск (Горький)	83140	51124
Днепропетровск	056	462290
Душанба*	377	74569
Дубровка* (Волгоград)	84458	—
Ереван	885	422240
Ивано-Франковск	034	22222
Житомир	041	72222
Иссиқ (Олмаота)	327075	2183
Калач* (Волгоград)	84472	29521
Каменск (Ростов)	863046	9085
Камишин (Волгоград)	84457	22941
Қапчағай (Олмаота)	32772	21109
Қарағанда	321	43636
Каскелен (Олмаота)	32771	91963
Қизил Ўрда	324	66908
Киев	0442	249595 352382 222222
Кингисепп (Ленинград)	81275	—
Киров	833	24798
Кировоград	052	23480
Кишинев	042	20811
Қўқон	360	2163
Кокчетов	316	62121
Краснодар	861	50333
Кстово (Горький)	83145	22463
Куйбишев*	846	332583
Ленинград	812	—
Ленинский (Волгоград)	84478	91694
Лодейное поле (Ленинград)	81264	22833
Ломоносов (Ленинград)	81276	22233
Луга (Ленинград)	81272	22233
Львов	032	798071
Миллерово (Ростов)	863040	3509
Минск*	017	365363
Михайловка* (Волгоград)	84463	22255
Москва	095	—
Нальчик	866	22111
Наманган*	369	62222
Новосибирск*	383	—
Новошахтинск (Ростов)	863049	2359
Новочеркасск (Ростов)	86345	23209
Нукус	361	22222
Орджоникидзе	867	38188
Павлово (Горький)	83171	21209
Павлодар (Қозоғистон)	318	52755
Палласовка* (Волгоград)	84492	61791
Переяслав-Хмельницкий (Киев)	04467	52332
Полесское (Киев)	04492	51179
Псков	811	22145
Ростов	863	56609
Сальск (Ростов)	86347	20080
Самарқанд*	366	32222
Саратов*	845	25300
Саранск	834	76880
Свердловск	343	542299
Семенов (Горький)	83162	91221
Семипалатинск	322	22121
Сосновий Бор (Ленинград)	81269	61333
Ставрополь	865	53499
Средняя Ахтуба* (Волгоград)	84479	71144
Суровикино (Волгоград)	84473	91546
Таганрог (Ростов)	86344	21414
Талгар (Олмаота)	327074	7501
Толдиқўрғон	328	72121
Тбилиси	883	990203
Термиз	376	2222
Тетиев (Киев)	04460	51528
Тўйтепа*	216	21222
Тосно (Ленинград)	81261	11009
Узуноғоч (Олмаота)	327070	2898
Ульяновск	842	40920
Уральск	311	21068
Урганч	362	2222
Усть-Каменогорск	323	52222
Фастов (Киев)	04465	51299
Фарғона*	373	42222
Фрунзе*	331	54254
Харьков	057	222222
Целиноград	317	22121
Чебоксари	835	23374
Челябинск	351	361631
Черкасси	047	72201
Чернигов	046	32139
Черновци	037	22222
Чимкент	325	34645
Чирчиқ*	210	52222
Янгийўл	2150	2222

*) ЭСЛАТМА: Шу йўналишлар бўйича бутун кун давомида автоматик телефон орқали фойдаланиш мумкин.

Тошкентдан бошқа шаҳарлардаги абонентни чақириш учун АТС абонентлари «8» рақамини олишлари, сўнгра шаҳар кодини ва чақирилаётган абонент телефонининг етти рақамли номерини теришлари зарур.

АГАР ЧАҚИРИЛАЁТГАН АБОНЕНТНИНГ ТЕЛЕФОН НОМЕРИ ЕТТИ РАҚАМДАН КАМ БЎЛСА, ЕТТИ РАҚАМИГА ЕТАДИГАН ҚИЛИБ НОЛЛАР ТЕРИЛАДИ.

Волгоград, Горький, Киев ва Ленинград шаҳарлари ҳамда коддан кейин абонент телефон номери териладиган Олмаота, Волгоград, Горький, Киев, Ленинград, Ростов ва Тошкент областининг районлари бундан мустаснодир.

44, 46, 62, 66, 96-АТС абонентлари чақирилаётган шаҳар абоненти номерини терганларидан сўнг дарҳол ўз телефон номерларини теришлари зарур. 30-40 секунд вақт ўтгач уланиш рўй беради. Сиз «Абонент бандмас» деган сигнални (узун гудоклар) ёки «Абонент банд» деган сигнални (қисқа гудоклар) эшитасиз. Код ёки номер хато терилса, «Номер нотўғри терилди» деган механик товуш эшитилади. Бунда номерни қайта териш лозим. Рақамлар узлуксиз терилиши, икки рақам орасидаги вақт 4 секунддан ошмаслиги керак.

НОМЕР ТЕРИШДАН ОЛДИН УНИ ЁЗИБ ОЛИНГ!

Сўзлашиш вақти, телефонга чақираётган ва чақирилаётган абонентларнинг телефон номерлари орқали автоматик суратда қайд қилинади.

ИШ КУНЛАРИ МАҲАЛЛИЙ ВАҚТ БИЛАН СОАТ 18.00 ДАН 24.00 ГАЧА ВА 00 ДАН 07.00 ГАЧА ИМТИЁЗЛИ ТАРИФДА (одатдагидан 25 процент арзон нархда) **ГАПЛАШИШ МУМКИН.**

Андижон шаҳридаги абонент билан сўзлашиш учун олдин 37422, сўнгра бешта рақамли абонент номери терилади. Андижон шаҳридаги справка бюроси хизматининг телефони — 42222.

Боку шаҳри йўналишида алоқа каналлари сони нагрузкага номувофиқлиги учун алоқа сифатини ёмонлаштиради. Шунинг учун Боку шаҳри билан ҳозирги вақтда шаҳарлараро автоматик телефон алоқаси йўқ.

Боку шаҳридаги абонент билан сўзлашиш учун «07»га абонент заказ бериши лозим.

Қарағандада телефон номерлари ўзгартирилди. Энди 1, 4, 7, 9 рақамлари билан бошланадиган бешта рақамли телефон номерларидан олдин «5» рақами терилади. Масалан: 1-24-73 энди 51-24-73 бўлди.

Киевда 357 билан бошланадиган телефон номерлари 34 билан бошланадиган қилинмоқда. Янги телефон номерлари ҳақида 22-22-22 ёки 35-23-82 номери бўйича справкалар олиш мумкин.

Автоматик телефон алоқасидан фойдаланиш тўғрисидаги маълумотларни 39-49-10, 33-58-10 телефон номерлари орқали олиш мумкин.

КРЕДИТГА ГАПЛАШГАНДА ҲИСОБ-КИТОБ МАСАЛАЛАРИ БЎЙИЧА 44-32-34 ва 44-37-74 ТЕЛЕФОНЛАРИ БЎЙИЧА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

Квартирангиздаги телефонингиздан гаплашганингизда ҳақни счёт бўйича хоҳлаган кирим кассасига тўлашингиз мумкин.

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТИК ТЕЛЕФОНДАН ФОЙДАЛАНГАНЛИК УЧУН ҲАҚНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЎЛАШИНГИЗНИ СЎРАЙМИЗ.

Бир ой давомида ҳақ тўланилмаса телефонингиз узиб қўйилади.

ШАҲАРЛАРАРО АВТОМАТИК ТЕЛЕФОНДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИ ЁЗИЛГАН КИТОБЧАЛАРНИ ТОШКЕНТ ШАҲАР, НАВОИЙ КЎЧАСИ, 26-УЙДАН ОЛИШ МУМКИН.

БУ ЭЪЛОННИ ҚИРҚИБ ОЛИБ ҚЎЙИНГ!

ТОШКЕНТ ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильм. 10.05 — «ВЛКСМ XVIII съезди олдидан». 11.05 — «Моҳир учувчи» (бадиий фильм). 15.05 — Ҳужжатли фильм. 15.35 — Концерт. 16.10 — «Москваликларнинг ишчи кафолати». 16.40 — А. Толстой эртаги асосида музикали томоша. 17.30 — «Бугун — БАМда». 18.00 — «Китоб. Давр. Китобхон». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Илмий-оммабоп фильм. 18.50 — Спортлото. 19.00 — «Горнчилар қаердасиз?» 19.30 — Концерт. 19.55 — Космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Танаффусда — «Вақт». Кўрсатувдан кейин: «Юрий Романенко ва Георгий Гречконинг 96 космик куни ва туни». 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ҳужжатли фильмлар. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — «Омадли «Чўртан» командири». (бадиий фильм). 17.40 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.40 — «Ахборот». 18.55 — «Миллионлар ленинча университети» 19.10 — «Нафосат оламида». 19.35 — «Ахборот». 19.55 — Москва. Космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиш. Танаффусда — «Вақт». Кўрсатувдан кейин футбол. «Пахтакор» — «Локомотив».

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Физика. 21.25 — Ҳужжатли фильм. 21.35 — Назарий механика.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек композиторларининг қўшиқлари. 9.30 — Концерт. 9.50 — «Совет Космонавтикаси куни». 11.15 — «Тошкентдан космосгача». 11.30 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг камер оркестри чалади. 12.00 — «Ўзбекистан индустриальный». 13.00 — «Социалистик мусобақа — муваффақиятлар гарови». 13.30 — Концерт. 14.00 — «Техника тараққиёти маршрутлари бўйлаб». 16.10 — Тошкент Давлат консерваториясининг доценти Г. Н. Дубровская классида. 18.30 — «Ўзбекистан спортивный». 19.00 — Концерт. 19.20 — «Ёшлик». 19.55 — Москва. Космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиш. 22.00 — Концерт. 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — «Юлдузларда ҳаёлим» (радиокомпозиция). 23.20 — Радиотингловчилар тузган программа асосида концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-25; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р — 02345 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс [illegible] Д — [illegible]